

Ponedjeljak, 15. decembar 2008.

Svedok Josip Turkalj

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.05 h

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u sudnici. Ovo je predmet *IT-06-90-T Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Dobro jutro, gospodine Turkalj. Hteo bih da vas podsetim ... hteo bih da vas podsetim da ste i dalje vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku vašeg svedočenja, a to je, da ćete govoriti istinu, celu istinu, i ništa osim istine. Gospođo Mahindaratne.

svedok: Josip Turkalj

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE - NASTAVAK

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Hvala vam, gospodine Predsedavajući.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, mogu li da dobijem dokument koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P606, molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, vi ste sastavili izveštaj o ratnom putu ili ratni izveštaj jedinice Lučko po naređenjima gospodina Markača, zar ne? I ubrzo ćete videti taj dokument na ekranu. Vi ste sastavili ovaj dokument, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To su radil ekolege u jedinici, ja sam potpisao ovo izvješće. Ali s njim sam upoznat.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Koji su bili izvori informacija za ovaj izveštaj? I ja ... mi ćemo proći ... ovo je samo naslovna strana. Koji su bili izvori informacija na osnovu kojih je sastavljen i podnet ovaj izveštaj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, kompletno izvješće radilo se na osnovu saznanja djelatnika koji su bili u pojedinim akcijama na terenu, i podacima koji su se pisali o ... kroz raspored službe djelatnika koji su se nalazili na terenu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: A ... naslovna strana ukazuje na to da ... da je podnet 16. februara 1998. godine. Kome ste vi podneli ovaj izveštaj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ovo izvješće podnesno je sektoru specijalne policije, na ruke načelnika.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Ko je imao pristup ovom izveštaju, osim načelnika? Na primer, da li su grane unutrašnje kontrole imale pristup, i da li je gospodin Markač imao pristup ovom izveštaju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja vam ne mogu točno reći ko je imao pristup izvješću, ovo izvješće je dostavljeno na sektor specijalne policije, načelnik sektora tada je bio gospodin Sačić. A tko je imao pristup njemu i kako je on s njim raspolagao, ja to ne mogu sad točno tvrditi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, možete li da predete nu hrvatskoj verziji na stranu 91, a u engleskoj na stranu 10.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, sada ćemo pogledati deo ... koji ... koji izveštava o operaciji od 25. i 26. avgusta. Kada je napisan ovaj odeljak? Da li je to bilo 1998. godine, s obzirom da ste podneli izveštaj 1998. godine?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja vjerujem da je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Sada, s obzirom na operaciju 25. avgusta, ovaj izveštaj ne govori o tome da su ljudi ubijeni i da su kuće spaljene za vreme te operacije. Da li je neko, bilo gospodin Markač bilo gospodin Sačić, ili neko iz unutrašnje kontrole, da li vas je neko pitao o odsustvu ... te informacije koja se odnosila na konkretnu operaciju u ovom izveštaju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ovo izvješće o ratnom putu nije niti sadržavalo takve sadržaje. Ono je bilo uglavnom objašnjeno na način gdje se jedinice, koje zadaće je jedinica imala o 1990. godine, pa praktički do kraja 1995. godine. U takvim izvješćima o ratnom putu nije se sadržavala, nisu to izvješća o djelovima akcije, već radi se o, isključivo o objašnjenju gdje se jedinica nalazila u tom djelu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Koja je bila osnova ili koji je izvor informacije na osnovu koje ste podneli izveštaj o operaciji od 25. avgust u ovom izveštaju? Koji su bili drugi ... koje ste druge izveštaje koristili?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se tiče ovog izvješća, koristili se isključivo zapovjedi koje su dolazile za izvršenje zadaće. Na osnovu zapovjedi koje su dolazile i informacija, odnosno, izvješća koja su ali ko je učestvovao u toj akciji. Nikakvih drugih posebnih detalja nije bilo vezano za ovakva izvješća, kao što su ratni put. To se može videti verovatno i u drugim izvještima za druge akcije koje su bile tokom tih godina.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: U ovom izveštaju se ne govori o operaciji koja je izvedena 26. avgusta. Vi ste znali da je izvedena operacija u području brda Promina 26. avgusta, zar ne? Vi ste, u stvari, govorili o tome u vašem pripremnom razgovoru, i to se nalazi u transkriptu. Zašto se o tome ne govori u izveštaju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. I piše u ovom izvješću, između svih ostalih izvješća koja su bila vezana za ratni put, akcija *Oluja* obruča 25. i 26. kolovoza. Radi se o jednoj akciji, akcija *Oluja* obruč. To je jedna akcija. Ne znam da li me shvaćate. Ovaj, nisu se pisala izvješća o detaljima pojedine akcije, ovo je izvješće o ratnom putu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: To je tačno. Ali poenta je da ste vi upravo rekli Sudu, gospodine Turkalj, da ono što ste vi zabeležili ovde jeste gde su se nalaze jedinice u određenom trenutku. Vi ste znali da je operacija bila 25. avgusta, i vi ste znali da je bila i druga operacija 26. avgusta u drugom području, u ... u području Prominih brda. Dakle, zašto se o tome ne govori u ovom izveštaju? To je moje pitanje vama.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa djelatnici koji su pisali ovo izvješće verovatno nisu smatrali da treba pisati detalje. Zato su napisali u nastavku akcija *Oluja* obruč, 25. na 26. kolovoz.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: *(prethodni prevod se nastavlja) ...*

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja ću vam ponoviti, ovo nije izvješće o konkretnim zadacima. Ovo je samo naziv akcija gdje se jedinica nalazila.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: U redu. Idemo dalje. Mogu li samo da vas zamolim, gospodine Turkalj, da okrenete vaše transkripte.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospođo poslužiteljice, mogu li da vas zamolim za pomoć.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Ovo je ...

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj P1152, to je treći deo ... ERN broj je V000-5305. Mogu li da vas zamolim, gospođo poslužiteljice, da okrenete stranu 49.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, pre nego što predemo na to, da li znate za neke izveštaje koji se odnose na operaciju od 26. avgusta u Prominim brdima unutar jedinice Lučko?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, mislim da je ovo broj 1152.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To sam i rekla.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, pojavilo se kao broj 1162.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se. Treba da bude broj 1152, mislim da sam rekla broj 1152.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, da li možete da mi odgovorite, da li ste zanli ... gospodine Turkalj, da li znate za izveštaje ... pre nego što prođete kroz to (transkript), gospodine Turkalj, da li možete da odgovorite na moje pitanje? Da li zante za izveštaje koji se odnose na operaciju od 26. avgusta u Prominim brdima unutar jedinice Lučko?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja ta izvješća nisam imao priliku vidjeti tada, izvješća sam video tek poslje. Ja ću vam opet ponoviti, izvješća nisu dostavljana jedinici, ona su dostavljana zapovjedništvu akcije. To je sasvim nešto drugo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Kada ste rekli da ste kasnije videli izveštaje, kada ste kasnije videli izveštaje koji se odnose na operaciju od 26. avgusta? Kada je to bilo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Kada sam dobio od vas dokumenta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Od koga ... gospodine Turkalj, mi vam nismo pokazali nikakva dokumenta koja se odnose na operaciju od 26. avgusta. Šta vi ... ne goovrim sada o događaju u Gruborima. Govorim o operaciji u ... od 26. avgusta u Prominim brdima. Da li ste nekada videli neke izveštaje, pisane izveštaje, koji se odnose na tu operaciju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne sjećam se ja tih izvješća.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Na strani 49 vi govorite o ovoj operaciji. I govorite o tome šta vam je gospodin Celić rekao o toj operaciji, i kažete: „Mogu samo da kažem ono o čemu sam govorio sa Ćelićem i šta mi je rekao o tome. Rekao mi je da su obavili pretres na tom području, koje ste spomenuli, iako i dalje ne znam koji su konkretno predeo pretraživali. Rekao mi je,“ sledeća strana, “da su neke kuće spaljene tokom pretresa. I rekao mi je da je gospodin Markač razgovarao sa njim i sa nekim drugim ljudima iz jedinice, posebno sa jednim instruktorom koji se zove Franjo Drljo. Ovo je, još jednom ponavljam, ono što sam saznao od Ćelića, jer ja tamo nisam bio prisutan.“ Onda poslednji deo ... „Ćelić je takođe spomenuo da to

nije bio prijatan razgovor, i da je Drljo rekao Markaču nešto u smislu, Pa, uradio sam to, spalio sam ih, šta sad? Ubi me ako hoćeš.“ I idemo sada dalje, gospodine Turkalj, opisujuete nam šta je gospodin Ćelić rekao i šta ... da se razgovor vodio između gospodina Markača i gospodina ... gospodina Markača i Franjo Drlje, pri čemu mu je Drljo rekao da je on spalio kuće. Pored toga, da li vam je gospodin Ćelić rekao neke dalje detalje o operaciji od 26. avgusta?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nije bilo daljnjih razgovora vezano za tu operaciju. Ja sam napomenuo, i tokom svog svjedočenja, da sam naknadno razgovarao samo sa gospodinom Janjićem, koji je rekao da je on ispitao taj događaj.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Vas je obavsetio vaš pomoćnik komandanta Ćelić, da je gospodin Drljo priznao komandantu specijalne policije, gospodinu Markaču, da je on spalio kuće. Šta ste vi kao komandant jedinice Lučko uradili po tom pitanju? Zašto niste preduzeli neke mere protiv Drlje?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se tiče toga, ja sad ne mogu baš tačno tvrditi da je Ćelić meni rekao da je netko tvrdio da je on spalio kuće, to ne na taj način, niti sam to tako mislio. U svakom slučaju, Ćelić mi je rekao da je tamo bilo borbe, da je bilo pucnjave i da su neke kuće zbog toga bile spaljene. Ali ne na način da je neko namerno palio kuće.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U vezi sa tokom ovog ispitivanja, mi smo imali svedoka, gospodina Ćelića, koji je došao da svedoči. On ništa nije pitan u vezi sa ovom temom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, ovo je neprimerena intervencija, svedok sluša ovo. Mogu li da zamolim ...

SUDIJA ORIE: Možemo da zamolimo svedoka da skinje slušalice. Gospođo Mahindaratne, možete li da odgovorite na ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, ako gospodin Kuzmanović pročita transkripte gospodina Ćelića, koji se svi nalaze u dokazima, gospodin Kuzmanović će videti svjedočenje gospodina Ćelića o operaciji od 26. avgusta, i to je upravo ono o čemu govori svedok ovde. Gospodin Ćelić govori o razgovoru između gospodina Markača i gospodina ... i Drlje, pri čemu Drljo priznaje da je palio kuće. Mislim da gospodin Kuzmanović treba prvo da pročita transkript pre nego što ustane.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja se u opšte ne slažem sa tom tvrdnjom, gospodin Ćelić je bio ovde, i ova pitanja je trebalo njemu direktno postaviti.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, ako je to deo pismene izjave koja je usvojena u spis, onda, naravno, nema ... Gospođo Mahindaratne, možete li da nam kažete strane gde gospodin Čelić ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine Predsedavajući, mogu li da uradim to nakon pauze jer nemam tu stranu pred sobom?

SUDIJA ORIE: Da, u suprotnom će ja pokušati da je nađem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Moj stav, časni Sude, je da ako je ovo samo deo nekog drugog dokumenta o kojem ona govori, koji smo primili u okviru materijala koji smo primili za svedoka po Pravilu 92 ter, to je jedna stvar. On je bio ovde; trebalo mu je direktno postaviti pitanja. To nije učinjeno. Sada se pokušava da se to uvede preko svedoka, u osnovi preko druge ruke.

SUDIJA ORIE: Ne. Ako se to nalazi u njegoov izjavi po Pravilu 92 ter, i to ću odmah da proverim ... ne mogu vam sada reći, imam toliko toga na umu ... onda je potpuno neprimereno to što je gospođa Mahindaratne uradila. Gospođo Mahindaratne, možete da nastavite u međuvremenu, pokušaću da nađem relevantni ... Može li svedok ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mogu li da nastavim, gospodine Predsedavajući?

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, upravo ste rekli da vam je gospodin Čelić rekao da je ilo borbenih aktivnosti. Kako to da to nikada niste spomenuli ni u vašoj izjavi ni u pripremnom razgovoru? Izjava tokom ... je li ne možete da me čujete ili ... Gospodine Čeliću (sic), vaše svedočenje je bilo da ne možete da se setite precizno šta vam je Čelić rekao. Rekli ste: „Čelić mi je rekao da je tamo bilo borbe, da je bilo pucnjave i da su neke kuće zbog toga bile spaljene, ali ne na način da je neko namerno palio kuće.“ Kako to da nikada niste spomenuli, niti u vašoj izjavi iz 2004. godine, niti u pripremnom razgovoru 2005. godine, da vam je Čelić rekao da je bilo pucnjave i da su spaljene kuće tokom borbenih aktivnosti? Nikada to niste spomenuli. Zašto sada prvi pit to spominjete?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja moram priznati da teško se nakon toliko godina sjetiti svake riječi koje su bile, a sve opet i zavisi šta me je pitao istražitelj.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: U redu. Idemo dalje. Gospodine Turkalj ... ali samo da vam postavim jedno pitanje. Da li ste ikada ispitivali Franju Drlju o ovom razgovoru između njega i gospodina Markača, ili da li ste saznali šta se zapravo dogodilo tokom tog razgovora?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, vezano za taj dio, nisam razgovarao sa gospodinom Drljom, obzirom da je zapovjednik akcije ispitao cijeli taj slučaj, i on je to objasnio sigurno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Da li vas je gospodin Markač ikada pozvao, ili da li vas je gospodin Sačić pozvao i zatražio bilo koje izveštaje koji se tiču operacije od 26. avgusta, bilo od Čelića ili od nekog drugog specijalnog instruktora koji je bio deo te operacije?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, nastaviću da prigovaram na ovaj način ispitivanja. Ona ne sluša. Zamoliću svedoka da skine slušalice, molim vas.

SUDIJA ORIE: Možete li, molim vas, da skinete slušalice na trenutak, gospodine Turkalj?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam, časni Sude. On je već dva ili tri puta odgovorio da je komandant operacije istražio ovaj incident. A onda i dalje nastavlja da ga ispituje da li je to uradio, i nastavlja da govori iste stvari. Komandant operacije je istražio ovaj incident. Ne znam da li ima potrebe da idemo dalje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ima. Mislim da je to jer gospodin Kuzmanović nije slušao moje pitanje, gospodine Predsedavajući. Moje pitanje je bilo, da li su gospodin Markač ili gospodin Sačić ikada pitali svedoka da zatraži izveštaje od ... od ... njegovog pomoćnika komandanta Čelića ili nekog drugog specijalnog instruktora, da napiše izveštaje o ovoj operaciji, kao što je gospodin Markač uradio u vezi sa operacijom od 25. avgusta. Mislim da gospodin Kuzmanović ima poteškoća da, znate, da razlikuje ova pitanja. Ovo su neozboljni prigovori, da tako kažem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Znate kako, advokatkinjo, ja bih rađe da se ne upuštamo u takvu terminologiju. Ovo je stvar koje se tiče vaše metodologije ispitivanja. Ovaj svedok je odgovorio na pitanje više nego jedanput, i siguran sam da će odgovoriti na isti način ako mu opet bude postavljeno, tako da, ako želite da nastavite da trošite vreme, to je u redu sa mnom.

SUDIJA ORIE: Tek je ponedeljak ujutru, a već ... samo proveravam. Pokušavam da proverim mnogo stvari u isto vreme. Poslednje pitanje gospođe Mahindaratne je bilo, da je ovaj svedok ikada bio pozvan da napiše ovakav izveštaj. To da li je on sam vodio istragu je nešto drugo. U toj meri, prigovor se odbacuje. I uzdržite se od nepotrebnih prekidanja. Gospođu Mahindaratne, možete da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala vam, gospodine Predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, dozvolite mi da vam ponovim pitanje. Da li vam je gospodin Markač, ili gospodin Sačić ikada tražio da zatražite izveštaje od Čelića ... Josipa Čelića ili nekog drugog specijalnog instruktora, da podnese pismeni izveštaj o operaciji 26. avgusta, kao što je slučaj sa operacijom od 25. avgusta?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nije bilo takvog zahtjeva.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Hvala vam. Hajde da pređemo na, gospodine Turkalj, i ovo je moj poslednji niz pitanja. Ako mogu da vas zamolim da pogledate stranu 126 u istom delu. To je dokazni predmet Tužilaštva borj P1152. To je V000-5305, strana 126. Vi ste svedočili da je u jednom trenutku zamenik komandanta jedinice Lučko, gospodin Lurković ... izvinjavam se zbog lošeg izgovora ... vas obavestio, rekao vam, da je jedan od pripadnika jedinice Lučko, izvesni Igor Beneta, možda učestvovao u incidentu od 25. avgusta u Gruborima. To je na stranama 126 i 127. Da li ste ga ikada pitali koje su osnove te informacije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Bilo je to samo u jednom neobaveznom razgovoru, gdje sam ja čuo to ime, ali ništa to nije se moglo apsolutno službeno potvrditi. Niti je postojala mogućnost nekakvih konkretnih saznanja vezano za bilo šta. Vezano na ovaj način i za ovaj razgovor, za ovo ja ne mogu apsolutno ništa potvrditi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Kada vam je to rekao gospodin Čurković?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ni to se ne mogu sjetiti, mislim, to nije bilo tako ... Ne mogu, ne mogu točno ocijeniti. U svakom slučaju, nije to bilo u vrijeme nakon akcije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Pokazaću vam tri dokumenta.

prevodilac: Prevodilac nije siguran oko poslednjeg svedokovog odgovora. Možete li, molim vas, da ga ponovite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, možete li reći šta ste ranije rekli, vaš odgovor, da ponovite vaš odgovor, deo koji se tiče vremena kada vam je ovo možda rečeno.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Rekao sam da je to bilo, ne netom nakon akcije, moglo je to biti par godina iza. Ne mogu se točno sjetiti.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, pokazaću vam tri dokumenta, i postaviću vam nekoliko pitanja o njima. Samo ću vam pokazati te dokumente, trebalo bi da su vam poznata.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, zamoliću vas za dokument broj 6447, molim.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Za trenutak ćete, gospodine Turkalj, na ekranu videti izveštaj koji ste vi poslali specijalnomsektoru specijalne policije, koji se odnosi na pitanje transfera Igora Benete i drugih, datum je 21. oktobar 1995. godine. Ovo je vaš dokument, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Zašto je gospodin ... čiji je predlog da se gospodin Igor Beneta premešta u ovoj fazi, negde oko mesec dana nakon incidenta u Gruborima? Čiji je to bio predlog?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je bilo isključivo na predlog jedinice, ali nevezano za bilo kakva događanja za ovaj deo. To je bio redovni postupak premeštanja djelatnika.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Da li je postojao redovni postupak premeštanja pripadnika iz jedinice? Da li je postojao raspored, ili kako se to radilo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa nema ništa konkretno posebno određeno kako se radilo. Zavisi i od zahtjeva djelatnika. Netko je želio raditi u drugom gradu, netko je želio raditi u drugom mjestu, netko je ... ili je zapovjedništvo smatralo da netko treba ići na novo radno mjesto, uglavnom je to bilo dogovorno. Ili su bili određeni odnosi sa djelatnicima, gdje su, gdje je zapovjedništvo smatralo da je bolje da odu raditi na nova radna mjesta nego da ostanu u jedinici. ništa to nije posebno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Znači, uglavnom, ovi premeštaji su bili na osnovu zahteva pojedinca o kojem je reč, ili u savetovanju sa pojedincem u kojem je reč, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: I to je tačno. A tačno je i da je bio zahtjev od zapovjedništva gdje, eventualno smo tražili da se premesti na nova radna mjesta. Ponoviću, ne vidim u ovom dokumentu ništa sporno, to je bio jedan redovni postupak unutar te jedinice, već svih jedinica, pretpostavljam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Da li može pojedinac o kojem je reč, na osnovu ovih redovnih postupaka, kako vi kažete, da li pojedinac o kojem je reč može da bude protiv ovog premeštanja, ili da li mogu da odbiju da prihvate ovo premeštanje, ili ...

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa sustav ministarstva funkcioniše na način da unutarnji poslovi da, sustav Ministarstva unutrašnjih poslova, na način da svaki djelatnik ministarstva može dobiti premeštaj na novo radno mjesto. Može se žaliti na odluku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Ako bi se podnela žalba na takvu odluku, da li postoji neka procedura kojom se ta odluka preispituje, da li se ispituje? Šta se radi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To nije naše pitanje. To je pitanje kadrovske službe.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Moje pitanje je, gospodine Turkalj, i biću veoma precizna. Na primer, kada se donese odluka o premeštanju pripadnika jedinice Lučko, može li ... taj pripadnik da odbije da prihvati premeštanje, da bude protiv ... hajde da kažemo, da odbije da prihvati papire, jednostavno, zante, da odbije na takav način, ne da ide kroz redovan postupak podnošenja žalbe na takvu odluku?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Riješenje o premeštaju isključivo dostavlja kadrovska služba, ne dostavlja jedinica niti sektor specijalne policije, već kadrovska služba, i svako ko je dobio riješenje o premeštaju, pa i danas je tako, može pisati žalbu u roku od, pretpostavljam, sedam-osam dana, na dato riješenje. I tu žalbu piše kadrovskoj službi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: A da li je gospodin Sačić, kao načelnik sektora, bio uključen u ove procese premeštanja, bilo da je predlagao da se izvrši premeštaj, ili da ako pripadnik odbije premeštaj da on poništi prethodno rešenje; ili samo kadrovska služba učestvuje u takvim procedurama?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja mislim da u ingerenciji gospodina Sačića nije moguće da on postavlja uvjete oko riješenja. To je pitanje kadrovske službe. A kada govorimo o području jedinice, onda se radi o prijedlozima, ne radi se o riješenjima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, dajem ovaj dokument na usvajanje u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Bez prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P1157.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1157 je usvojen u spis. Gospodo mahindaratne, u petak ste nam rekli da će vam trebati dodatnih 20 minuta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: I to sam proverio sa gospodinom sekretarom. On je rekao, uzevši u obzir vreme koje je potrošeno i prekidanja, i tako dalje, da ste imali oko 30 minuta, ali ste već potrošili tih 30 minuta. Molim vas da požurite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine Predsedavajući, samo ću još dva dokumenta da dam na usvajanje ...

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine sekretare, molim vas dokument broj 6448. Gospodine Predsedavajući, dozvolite mi da ponudim na usvajanje ova dva dokumenta bez posredstva svedoka, kako ne bih više trošila vreme. Dokumenti broj 6448 i 6449, daću ih na usvajanje bez svedoka. Nisu potrebni za to nikakvi odgovori od ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: To je... vi znate proceduru za usvajanje u spis dokumenata bez posredstva svedoka, treba da ih ukratko opišete, i da vi... ovi dokumenti su relativno kratki, koji se nadovezuju na prethodni dokument, da li je to...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da li postoji, iako je formalnost...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ne bih imao prigovor na ovo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vi ne biste imali prigovor, i s obzirom da ne čujem prigovore drugih timova Odbrane, gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokument broj 6448 po Pravil 65 ter postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P1158, a dokument broj 6449 po Pravilu 65 ter postaje dokazni predmet Tužilaštva broj P1159.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti broj P1158 i P1159 su usvojeni u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Gospodine Turkalj, predali smo vam tokom prve pauze u petak... razgovor... zapis razgovora koji su službenici Ministarstva unutrašnjih poslova imali sa vama, i zamolili smo vas da pregledate taj dokument i da nas obavestite ako je bilo nekih grešaka ili da li je to tačan zapis vašeg razgovora. Da li imate da kažete nešto o toj belešci? Ako možemo da dobijemo to na ekranu, gospodine sekretare, broj 2537; to je dokument. Da li se sećate te beleške koja vam je data, gospodine Turkalj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, sjećam se.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Da li je to tačan odraz razgovora koji su imali službenici Ministarstva unutrašnjih poslova sa vama 2004. godine?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To nije tačan odraz razgovora.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Da li ima mnogo grešaka?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa kompletan sadržaj je potpuno drugačiji od onoga što smo mi razgovarali, a i u odnosu na iskaz koji sam ja dao istražiteljima Haškog tribunala. Čak u zadnjoj rečenici napominje se da je identična izjava vezana za datu izjavu istražiteljima Haškog tribunala, međutim, ovo je potpuno suprotno od date moje izjave. Odnosno, ovo je službena zabelješka, ovo nije izjava. Ja to nisam potpisao, i nisam niti vidio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE - PITANJE: Hvala vam na tome. Neću dati ovo na usvajanje u spis. Ovim se završava moje glavno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo Mahindaratne. Gospodine Mikuličiću, dobio sam procenu koliko će vam vremena biti potrebno. Mogu li i od drugih advokata da dobijem procenu?

ADVOKAT KAY: Časni Sude, možda jedna sednica, a možda neće biti pitanja uopšte. Upravo gledamo našu poziciju.

SUDIJA ORIE: Gotovina?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, biću veoma kratak, pola sata.

SUDIJA ORIE: Pola sata. Onda, gospodine Mikuličiću, molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Dobro jutro, gospodine Turkalj.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Obzirom da ćemo govoriti istim jezikom, ja ću vas zamoliti zbog tehničke prirode, tu su naši prevoditelji, da između naše konverzacije radimo pauze. Znači, kad vam ja postavim pitanje, vi malo pričekajte pa tek nakon nekog kraćeg vremena odgovorite, kako bismo omogućili prevoditeljima da obave svoj posao. Gospodine Turkalj, u ovoj seriji pitanja koja je upravo postavila predstavnica Tužiteljstva, bilo je riječi o zapaljenim kućama na dan 6. kolovoza 1995. godine, prilikom operacije koju je izvodila jedinica, antiteroristička jedinica *Lučko*. Premda ste vi bili zapovjednik jedinice, ali tog dana vi niste bili na terenu, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nisam bio tu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Operativni zapovjednik jedinice na terenu bio je gospodin Čelić; zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: A zapovjednik čitave akcije bio je gospodin Janjić, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Upućena su vam pitanja da li ste vi nakon te akcije razgovarali sa nekim, i vi ste rekli da ste razgovarali i sa gospodinom Čelićem, i sa gospodinom Janjićem. Mi smo u ovoj sudnici čuli svjedočenje i jednog i drugog. Molimo vas da nam pojasnite jedan detalj razgovora sa gospodinom Janjićem, koji je ovdje, prilikom svjedočenja, rekao da ga je osobno gospodin Markač zadužio da ispita okolnosti pod kojima je došlo do požara na kućama, i da je on preuzeo tu obvezu na sebe. Što je vama gospodin Janjić rekao, o tome?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja mislim da sam već spomenuo, u razgovoru sa gospodinom Janjićem, on je rekao da mu je ... da se sreo sa gospodinom Markačem, i da mu je dao zadaću da ispita slučaj, koji je bio 26. kolovoza, što se dogodilo na tom području rada jedinice. Gospodin Janjić je izvestio da je on ispitao, da je tražio izvješća, i da je prenio gospodinu Markaču šta se dogodilo 26. kolovoza na tom području.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodin Janjić je rekao u ovoj sudnici da je utvrdio da je do zapaljenja kuća došlo usled upotrebe raketnog bacača. Da li to korespondira sa vašim sjećanjem o tome što vam je rekao gospodin Janjić?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: pa gospodin Janjić je rekao da je, nakon što je ispitao taj događaj, da su ... da je imao informaciju da su se tu vodile borbe, i da je eventualno korišćenjem ručnih bacača došlo do zapaljenja kuća.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala vam na odgovoru. Jedan drugi incident je također predmet ovog postupka. O njemu smo čuli dosta svjedočenja, a to je incident u dolini Plavno, konkretno u selu Grubori. Ovo Pretresno vijeće je čulo da je događaj se odigrao 25. kolovoza, prilikom operacije čišćenja terena, u kojoj je sudjelovala i vaša jedinica, antiteroristička jedinica Lučko. Vi niti tada niste bili na terenu, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nisam bio na terenu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Informacije koje imate o tom događaju su, zapravo, posredne informacije od sudionika tih događanja. Zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Nakon ovih događanja, a i nakon što ste sami posjetili selo Grubore, o čemu ste svjedočili prošli tjedan, rekli ste da ste dobili dojam da je tamo bilo neki

borbeni kontakt. Međutim, vi ste bili upućeni, odnosno, od vas je zatraženo od strane zapovjednika specijalne policije, generala Markača, da zatražite od sudionika akcije, od zapovjednika Čelića i instruktora, da podnesu pismena izvješća, i vi ste to učinili, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je, to sam rekao prošli tjedan.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li su prilikom pisanja tih pismenih izvješća, na gospodina Čelića u odnosu, i na instruktore koji su pisali ta izvješća, da li su bile vršene bilo kakve mjere prisile, ili savjetovanja, u smislu, da napišu izvješće na ovaj ili onaj način? Ili je to ostavljeno njima na volju, da napišu kako žele?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Svi rukovoditelji koji su se nalazili u jedinici imali su svoje prostorije, i oni su isključivo to radili sami, na osnovu zapovjedi. Zapovjed su dobili od mene, i njihova dužnost je bila predati ta izvješća. Nitko nije sa njima razgovarao na način kako to treba raditi, ili nešto slično što ste bi pitali.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Izvješća su se zapravo tražila od vođa grupa koje su bile formirane u akciji pretrage terena. I znamo da gospodin Drljo nije napisao izvješće. Međutim, da li je točno, da je gospodin Drljo vama, u usmenom obliku, podnio izvješće?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, ja sam izvjestio gospodina Markača da Drljo nije napisao izvješće. Ali, isto tako, gospodin Drljo je meni rekao da on nije bio tu, da ne zna što se dogodilo u Gruborima, da je čuo samo pucnjavu, da se na to zna što se dogodilo, i da on smatra da ne treba napisati izvješće. Ja sam samo to, na taj način, izvjestio gospodina Markača, da Drljo nije dostavio svoje izvješće.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Je li vam gospodin Drljo rekao da on neće podnijeti izvješće, pored ostalog, i zato što on nije bio vođa grupe?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa je, nešto u tom stilu je rekao. Njemu je to bila uvreda, obzirom da je on bio instruktor.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio Tajništvo da nam pokaže dokument broj 3258 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, sad ćemo vidjeti ...

prevodilac: Molim vas da advokat i svjedok prave pauzu između pitanja i odgovora.

SUDIJA ORIE: Obojica, gospodine Mikuličiću, i vi gospodine Turkalj, ste pozvani da pravite pauze između pitanja i odgovora, i onda između odgovora i pitanja. Gospođu Mahindaratne, u međuvremenu, ako možete da pokušate da pronađete relevantan deo Čelićeve izjave.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Našla sam, gospodine Predsedavajući, ali sam samo htela da, za svaki slučaj, proverim ... u stvari, moje kolege su proverile, ja imam referencu na deo zapisnika gde se o tome razgovaralo u Sudu, kao i ... na izjavu, paragrafe.

SUDIJA ORIE: Da. Da li bi bilo dobra ideja da pošaljete e-mailom relevantne brojeve strana kako svi mogu to da provere, i ako možete da kopirate to Pretresnom veću.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pretresnom veću. Uradiću to. Uradiću to na pauzi.

SUDIJA ORIE: Jer to nije dokaz; to je samo pomoć u pronalaženju relevantnog dela o kojem ste govorili.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Uradiću to, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, na ekranu vidimo izvješće odjela kriminalističke policije upućeno županijskom državnom odvjetniku u Šibeniku, a povodom incidenta u selu Grubori, koje izvješće datira iz lipnja mjeseca 2004. godine. Slažete se sa mnom da, ovo upućuje na zaključak, da se je, još u vrijeme 2004. godine, vodila kriminalistička obrada povodom incidenta u Gruborima iz 1995. godine, dakle, devet godina ranije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Ja ovo izvješće nisam do sada vidio, ali obzirom da je upućeno od strane kriminalističke policije županijskom državnom odvjetniku, očito je da se istraga vodila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ja bih vam skrenuo pažnju na drugi odlomak ovog izvješća, u kome kriminalistička policija obavještava županijskog državnog odvjetnika na način da kaže: „Međutim, kao što je razvidno iz ovih obavjesnih razgovora,“ a pritom se referira na obaljene obavjesne razgovore u tački jedan, u paragrafu jedan ovog izvješća, „Za sada nismo uspeli utvrditi sastave grupa, niti eventualne zapovjednike tih grupa, a upravo iz razloga što su svi gore pomenuti pripadnici antiterorističke jedinice iskazali da prilikom akcije i nije bilo striktno podjele na grupe, već da su na terenu nastupili zajednički, s tim, da su, zavisno od konfiguracije terena, kao i međusobnih prijateljskih odnosa među pojedincima, nastavljali kretanje, ili u manjim skupinama, ili u parovima.“ Gospodine Turkalj, da li ovakova interpretacija događanja na terenu koji je konfiguracijski brdovit i šumovit, odgovara vašem iskustvu u operacijama pretrage terena?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa moguće je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio broj za ovaj dokument, da se uvede kao dokaz.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, nemam prigovor. Ovaj dokument je u skupu dokumenata koje sam ponudila na usvajanje u spis bez svedoka, u odnosu na ovog svedoka. Pa možda gospodine sekretar ...

SUDIJA ORIE: Dakle, kažete da nema potrebe ... to je podnesak koji ste upravo ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da. Onda, gospodine sekretare, ako možete ...

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: To znači da, u ovom trenutku, imamo samo jedan dokument koji se nudi na usvajanje u spisi. Gospodin sekretar će to proveriti, i vi takođe možete da proverite da li Pretno veće može ... u ovom trenutku, da li je ovaj dokument isti kao onaj koji je gospođa Mahindaratne dala na usvajanje u spis, ako jeste, ostavićemo to kako jeste.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, ako samo mogu da kažem da podnesak nije kopiran ... još uvek Pretnom veću, jer čekamo prigovor Odbrane.

SUDIJA ORIE: Mislite na podnesak, a ne na dva dokumenta koje ste ponudili na usvajanje bez svedoka ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ne. Rekli ste jedan podnesak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Pokušavam da shvatim o čemu govorimo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: *(preklapanje govornika)* ...

SUDIJA ORIE: Ako je situacija ovakva, onda predlažem da izbacimo iz podneska sve što je dato na usvajanje u spis, i da usvojimo u dokazni spis preko druge stranke, pre nego što se završi procedura usvajanje dokumenata u spis bez svedoka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Dakle, gospodine sekretare ...

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1200.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1200 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, izbacite taj dokument iz vašeg podneska.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Uradiću to, gospodine Predsedavajući. Upravo radim to.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, dakle, dok još imamo ovaj dokument na ekranu, za koji ste rekli da zapravo ukazuje an to da se i devet godina nakon incidenta u Gruborima, još uvek vodila određena istraga u vezi toga. Ja bih vas pitao ovako: Da li vi danas imate bilo kakvu informaciju o tome, da bi u selu Grubori 25. kolovoza 1995. godine, bio počinjen neki zločin, i da li imate informaciju o tome tko bi mogao biti osnovano sumnjiv za počinjenje tog zločina?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Na vaše pitanje odgovoriću konkretno. Nemam nikakvu informaciju, konkretno da je počinjen zločin, kao ni informaciju ko bi mogao počiniti taj zločin.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Prema toma, ako ju nemate danas, sigurno ju niste imali niti u vrijeme tih događanja, znai, u mjesecu kolovozu i rujnu 1995. godine?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nismo imali.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li ste, u situaciji kada gospodin Drljo nije želio podnijeti pismeni izvještaj, imali neku indiciju koja bi ukazivala da je on povezan sa nekakvim zločinom u selu Gruborima, pa da zbog toga ne želi podnijeti pismeni izvještaj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. Apsolutno nije bilo nikakve informacije niti indicije da je upravo gospodin Drljo sudjelovao u bilo kakvom takvom događaju koji bi se mogao povezati po zločinu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Rekli ste nam, gospodine Turkalj, da je gospodin Drljo bio jedan, blago rečeno, nedisciplinirani pripadnik jedinice specijalne policije, ali s druge strane, da je bio vrlo dobar borac. Da li je vaša procjena, kada ga niste zbog odbijanja pisanja izvješća kaznili kao zapovjednik, imala u vidu ove okolnosti?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, ja ću napomenuti da gospodin Drljo nije baš poštivao autoritet, i jednostavno kao osoba iamo je to, vezano za svoju karakternu osobinu. Ali s druge strane, potvrdiću da je stvarno bio jedan odličan borac, s obzirom da su to bila ratna događanja, imao je autoritet kada je u pitanju borba, i u jedinici i šire, tako da, ja sam smatrao da jedno

izvješće uopće nije bilo vezano, niti je bilo razlog da se podnosi prijedlog za disciplinski postupak. To je za mene, u tom trenutku bilo, neću reći nebitno, ali nije mi bilo važno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, vi ste bili na mjestu događaja u selu Grubori, zajedno sa gospodinom Sačićem, Balunovićem, i vidjeli ste da je tamo bilo dosta ljudi, prema vašem iskazu, a među njima, i neki pripadnici temeljne policije lokalne policijske postaje. Jeste li mogli steći dojam, dakle, da je lokalna policija informirana o događaju u selu Grubori?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam u svom iskazu izjavio da je tamo bilo puno ljudi. Da mislim da je bilo ... da sam mislio da je bilo, odnosno, da su tamo bili neki pripadnici temeljne policije, a samim time jasno je da su oni bili upoznati sa događajem na isti način kao i oni koji su stigli tog trena na to područje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Premda je Pretresno vijeće čulo to svjedočenje, ali ja bih vas samo molio, obzirom da ste neposredni sudionik događaja, za određenu reakciju. Nesporno je, zar ne, da je unutar temeljne policije postojao odjel kriminalističke policije koji je bio zadužen za otkrivanje tragova kaznenih djela i počinitelja, za ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Unutar policijske uprave koja je kontrolirala to područje, i temeljne policije koja je bila na tom području, postojala je kriminalistička policija koja se bavila isključivo pitanjima kaznenih djela.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Točno je, zar ne, gospodine Turkalj, da specijalna policija nije imala takav odjel kriminalističke policije, nije se bavila istraživanjem kaznenih djela, niti počinitelja eventualnih kaznenih djela, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Međutim, s druge strane, ukoliko bi se radnjama kriminalističke policije ili pravosudnih tjela utvrdilo da je neki pripadnik specijalne policije počinio određeno kazneno djelo, i ukoliko bi se obavjestilo zapovjedništvo specijalne policije, tada bi se poduzimale i određene stegovne mjere. Zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja bih vas čask malo ispravio. Ako se govori o kaznenom djelu, konkretno o kaznenom djelu, ne radi se onda o stegovnim postupcima, radi se o istrazi koja se treba provesti, a ja kao zapovjednik eventualno mogao sam pružiti mogućnost obavljanja razgovora sa djelatnikom koji je event ... za koga je krim policija zainteresirana. Konkretno reći, neka konkretna logistička potpora, ako se to traži od nas.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio gospodina tajnika da nam prikaže dokazni predmet Odbrane broj D1078.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, uskoro ćete na ekranu vidjeti jedno rješenje kojim je pripadnik antiterorističke jedinice Lučko, Mario Špekuljuk, udaljen od dužnosti zbog toga što se protiv njega vodi kazneni postupak u istražnom centru županijskog suda u

Zagrebu, te da je pri tom županijskom centru on i pritvoren. Dakle, ovde vidimo situaciju kada se, kada je identificiran osumnjičenik za počinjenje kaznenog djela, i kada na osnovu toga, na sljedećoj strani ćete vidjeti, gospodin Markač donosi riješenje o njegovoj suspenziji, udaljenju od dužnosti. Da li je to procedura s kojom ste vi upoznati i koja je bila uobičajna za takove slučajeve, kada bi se, dakle, utvrdilo da je pripadnik antiterorističke jedinice, na čijem ste vi bili čelu, počinio kazneno djelo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Iz ovog dokumenta vidi se da je protiv gospodina Špekuljuka, djelatnika jedinice, pokrenuta istražna radnja, a samim time je gospodin Markač dostavio riješenje o njegovom udaljenju od dužnosti, odnosno, njegovoj suspenziji, po svim pravilima kako to treba raditi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala vam. Ja bih sad prešeo na jednu drugu temu, a to je tema procedure popravka i otpisa oružja u antiterorističkoj jedinici Lučko.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pa bih molio Tajništvo da nam predstavi dokument 3D01-0702.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Dok čekamo dokument, točno je, zar ne, gospodine Turkalj, da je procedura oko popravke, i pregleda i otpisa oružja bila regulirana pismenim aktima unutar Ministarstva unutarnjih poslova? Ovdje vidimo pravilnik o postupanju sa lučbenim osobnim naoružanjem i ubojnom opremom, koji pravilnik je donio ministar unutarnjih poslova. Jeste li, gospodine Turkalj, imali priliku upoznati se sa ovim pravilnikom?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa taj pravilnik je bio na snazi, i po njemu smo mi radili.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Molio bih vas da obratimo pažnju na članak 6 ovog pravilnika, to je u hrvatskom tekstu stranica 3, koji kaže: „Ustrojstvena jedinica policijske uprave, nadležna za poslove operativne tehnike, obavlja periodične preglede i održavanje osobnog naoružanja u policijskoj upravi.“ Prevedeno na jednostavniji jezik, da li se ovdje govori o puškarskoj radionici?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ovdje se radi o ustrojstvenoj jedinici policijske uprave, vezana za tehniku, za operativnu tehniku policijske uprave. Možemo govoreći da se radi o puškarskoj radionici. Ona je dio te operativne tehnike.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Stanak dva, ovog članka, govori o tome da: „Ustrojstvena jedinica sukladno vlastitom planu pregleda, ali najmanje jednom godišnje, obavlja pregled cjelokupnog osobnog naoružanja ...“ Da li je to sukladno onome kakva je praksa bila, i u antiterorističkoj jedinici Lučko, kao i u svim drugim jedinicama specijalne policije, i temeljne policije u širem smislu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam već rekao da je to bio uobičajen postupak, i izlazi iz ovog pravilnika da je svake godine, svake godine radio se pregled naoružanja i opreme u jedinici, kao i skladišnog poslovanja, i skladno tome je dalje postupano.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ukoliko bi se, dakle, utvrdilo, da se pojedino oružje koje je pregledano, utvrdi neispravnim, ono bi se, prvenstveno, pokušalo popraviti, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Komisija koja je proveravala naoružanje odlučila je o tome da li je to naoružanje moguće popraviti, zavisno od njenog stanja. O procjeni nagrđenosti oružja i ispravnosti oružja, ako je oružje bilo moguće popraviti, ono je odlazilo u puškarsku radionu na popravak, i vraćalo se nazad u ustrojstvenu jedinicu. Ako ga nije bilo moguće popraviti, odnosno, ako je bilo neispravno, u toj meri da se nije isplatio popravak, to naoružanje se rashodovalo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ukoliko bismo prešli na članak 9 ovog dokumenta, to je sledeća stranica.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Članak 9 govori, dakle, o tome kakva je procedura otpisa osobnog naoružanja, i ovdje se dakle govori upravo o tome što ste sada rekli, da ukoliko se naoružanje ne može popraviti, ili popravak ne bi bio isplativ, da će se o tome sastaviti zapisnik, i pridjedlog za otpis. To je, dakle, bila jedna redovna procedura, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Evo ja sam to upravo bio rekao maloprije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mogu li dobiti broj za ovaj dokument?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1201.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1201 je usvojen u spis. Iako, gospodine Mikuličiću, izgleda da je ovo radna verzija prevoda, veoma je neformalan.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: (*preklapanje govornika*) ... Zvanični prevod ima ... da, on je zatražen, idobićemo ga tokom svedočenja. To je informacija koju mi imamo.

SUDIJA ORIE: Onda ... onda će zvanični prevod da zameni ovu radnu verziju.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude. Mogu li dobiti dokument broj 6165, gospodine tajniče.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Rekli smo, ovaj dokument koji smo upravo vidjeli, je pravilnik o postupanju sa oružjem, kojeg je donio gospodin ministar. A provedba ovog pravilnika, zapravo predstavlja napatuk o opisu oružja. Dakle, uputa o tome kako se obavlja konkretan otpis. Ako možemo preći na drugu stranicu. Taj napatuk donesen je na osnovu pravilnika kojeg smo upravo vidjeli, i njega je donio načelnik odjela za naoružanje, specijalnu opremu i tehničku zaštitu. Molio bih sledeću stranicu, gospodine tajniče, gdje ćemo doći do teksta. Dakle, rekli bismo, ovo je zapravo jedan operativni akt kojim se konkretizira način kako postupati sa oružjem, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. napatuk u hrvatskom jeziku znači objašnjenje na koji način se radi postupak otpisa oružja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I ovdje vidimo, u paragrafu 2, da se osniva komisija za otpis oružja, ovdje se navodi da ona ima tri člana. Da ne ulazimo sada u detalje. Zatim, na sljedećoj stranici, vidimo u poglavlju 3 koji su to načini i postupci sa oružjem za otpis, gdje se u točki 2 govori o tome, i precizira, kako treba odvojiti ispravne od neispravnih djelova, radi ekonomiziranja rukovanja sa oružjem, i tako dalje. Vi ste, gospodine Turkalj, upoznati sa ovim napatkom, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, upoznat sam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I možete potvrditi da se on redovno primenjivao u proceduri otpisa i popravka naoružanja u antiterorističkoj jedinici Lučko, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Jedino se na ovakav način i moglo obavljati posao otpisa i pregleda naoružanja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Zahvaljujem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mogu li dobiti broj za ovaj dokaz?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1202.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1202 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Možemo li sada prikazati dokument 5222.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Vidjećemo jedan dokument koji je potpisao gospodin Mladen Markač, specijalni savjetnik ministra, kojim se zapovjeda, vama gospodine Turkalj, i načelniku odjela logistike, gospodinu Boleu, a na osnovu pregleda koji je izvršen u vašoj jedinici, dakle, da se neispravno naoružanje treba servisirati, i da se zatim treba postupiti i izdati odgovarajuće rješenje o otpisu. Gospodine Turkalj, vidimo na drugoj stranici popis oružja za koje se, zapravo, precizira da treba ispitati, da li se daje ili se ne može popraviti, i pritom se navode tipovi oružja, kao i serijski brojevi. Možemo primetiti da se ne navodi koji djelatnik jedinice koje oružje je u konkretnom slučaju dužio. Drugim rečima, to je jedan anonimni popis, zar ne? Slažete se s time?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, potpuno se slažem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: D ali je ovakva zapovjed, koju upravo gledamo, bila nešto što bi ukazivalo na neko neuobičajeno, ili izvanredno postupanje, prema vašem iskustvu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, ništa nije neuobičajeno. Ovo je popis naoružanja, popis broja naoružanja, znači, vrsta naoružanja i broj naoružanja koji se dužio u sladištu antiterorističke jedinice Lučko, bez obzira da li je bio zadužen na skladište ili na djelatnika.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mogu li dobiti broj za ovaj dokument, gospodine tajniče?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P578.

SUDIJA ORIE: Ako se slažete s tim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala gospodo Prashanthi, ja sam očigledno to propustio. Mogu li dobiti dokument broj 6170, molim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Sada ćemo vidjeti, na istu temu, jedan dokument koji je sastavljen od strane za to ovlaštenih osoba u antiterorističkoj jedinici Lučko, i gdje se kaže, u uvodu, temeljem plana nadzorno-tehničkog pregleda naoružanja, i zapovjedi gospodina Mladena Markača, izvršen je pregleda naoružanja, i tom prilikom utvrđen je određeni broj neispravnog naoružanja kojeg je potrebno servisirati. I dalje se navodi popis oružja koje je potrebno pregledati. Reč je upravo o popisu oružja koje je uključeno u raniju zapovjed, dakle, dokazni predmet Tužilaštva broj P578, koju smo gledali. I ovdje se opisuje, u kakvom opsegu i kvaliteti je posebno oružje, kakvi su kvarovi. Dakle, to je operativa, zapravo, zapovjedi gospodina pomomoćnika, specijalnog savjeta ministra, gospodina Mladena Markača, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. To je temeljem plana, nadzorno-tehničkog pregleda, utvrđeni su ovi podaci.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio broj za ovaj dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1203.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1203 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, ovakav tip dokumenta još možemo naći u primjerima po Pravilu 65 ter broj 2809, 2651 kao i 6167. Ja pretpostavljam da su to dokumenti koji se nalaze na bar table (dato na usvajanje bez svedoka) listi Tužiteljstva, pa se ne bih želio dalje njima baviti, samo ukazujemo da su to, zapravo, isti tipovi dokumentacije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Vidjeli smo da je, zapravo, odluka o tome što učiniti s oružjem, uvijsk bila donesena od strane za to formirane komisije. Zar ne, gospodine Turkalj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Upravo tako.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li se slažete sa mnom da postojanje ovakve procedure, zapravo, ukazuje, da se je unutar Ministarstva unutrašnjih poslova, pa onda naravno i sektora specijalne policije, vodila briga o naoružanju, i da se nije prepuštalo samovoljnim odlukama pojedinaca, pa makar i zapovjednici, da o tome donose nekakve samostalne odluke?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Skladišno poslovanje, posebno kada je u pitanju naoružanje, ubojita oprema, isključivo je propisana pravilnikom unutar Ministarstva unutarnjih poslova, i nije bilo moguće ni na koji drugi način se odnositi prema naoružanju i opremi ovog tipa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Još nekoliko pitanja na ovu temu, gospodine Turkalj, prije nego što odemo na pauzu. U vašem direktnom ispitivanju, bilo je riječi o tome zbog čega se oružje pripadnika antiterorističke jedinice Lučko, koji su sedjelovali u pregledu terena na dan 25. kolovoz, u Gruborima, 1995. godine, nije izuzelo od ove uobičajene procedure. Moje pitanje je sljedeće: Da li , bilo ko osim nadležnog suda, odnosno tužitelja, ima mogućnost narediti da se određeno oružje, ili neki drugi predmeti, izuzmu i posebno čuvaju kao dokaz? Je li to mogla učiniti sama policija?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa to policija nije mogla, ovaj, sama napraviti, obzirom da je bio način, ponoviću, oko skaldišnog poslovanja i kada je u pitanju naoružanje i oprema.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Je li uopće bilo nekog posebnog razloga, da bi se vodila posebna briga oko naoružanja antiterorističke jedinice Lučko, pogotovo, jer smo već videli dokaz u ovoj sudnici, da ne postoji evidencija koja bi ukazivala koje je točno oružje koji pripadnik jedinice imao na izvršanju zadatka?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja ću samo ponoviti dio odgovora da, kada je u pitanju naoružanje unutar same jedinice, ono se vodilo u redovnom svom postupku. Podaci o zaduženju, skladištenje naoružanja i temeljem onog pravilnika koji je spomenut vezano za pregled i popravak naoružanja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da pogledamo jedan dokument, gospodine Turkalj, koje je već uveden kao dokaz. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P625.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: I ovdje referiram na ERN broj 0465-1852.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ov je popis djelatnika antiterorističke jedinice Lučko, koji su dana 25. kolovoza, očito pogrešno je navedena godina, 2004. trebala bi biti 1995. sudjelovali u vojno-redarstvenoj akciji *Oluja* obruč. Nećemo ulaziti u detalje ovog popisa, ali samo radi podsjetnika, vidljivo je, dakle, da je svaku djelatnik dužio, bio zadužen, sa nekoliko različitih vrsta oružja, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li je isto tako točno, da je prilikom odlaska u akciju, sam djelatnik odlučivao otome koje će od ovih naoružanja koje im je bio zadužen, ponijesti u akciju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. Svako je mogao, vezano na naoružanje koje je dužio, uzeti tu vrstu puške, odnosno oružja, za koje je on osobno smatrao da mu je bilo najbolje i najprikladnije u ratnoj operaciji, ili bilo kojoj drugoj zadaći, pa makar bila zadaća policije. Govorim o uhićenjima, i tako dalje, znači.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: To je dakle ovisilo, zapravo, o tipu akcije u kojoj djelatnik sudjeluje.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Upravo tako. Zavisilo je o tipu akcije, i takvo se naoružanje uzimalo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Gospodine tajniče, možemo li vidjeti dokument broj 2852, molim. 2852.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovo je dopis, kojim se je gospodin Josip Ćelić, očitovao povodom zahtjeva ravnatelja policije, u kojem se navodi da, referiram na paragraf dva, da : „U antiterorističkoj jedinici Lučko (ATJ) ne postoji evidencija na osnovu koje bi se moglo točno utvrditi koje oružje su djelatnici ATJ Lučko koristili 25. kolovoza 1995. godine...“ Da li ovakva tvrdnja, gospodine Turkalj, odgovara i vašem iskustvu i sećanju? Dakle, da nije vođena posebna evidencija o tome koje oružje je koji djelatnik koristio u kojoj akciji?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ova tvrdnja je točna, a ne može se točno utvrditi, obzirom da su svi djelatnici dužili veći borj naoružanja, i sami su birali oružje koje će nositi u, zavisi od zadaće i akcije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio broj za ovaj dokument, gospodine tajniče.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mislim da će moj podnesak biti skraććen, časni Sude.

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1204.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1204 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mislim da je pravo vreme da imamo pauzu, časni Sude, ako želite.

SUDIJA ORIE: Imaćemo pauzu, i nastavićemo u 10.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala vam, časni Sude. Pre nego što gospodin Turkalj ... zamoliću ga da skinje slušalice na kratko. Samo sam hteo da obavestim Pretresno veće da smo dobili referencu koja se tiče transkripta, a u vezi sa mojim prigovorom. Nigde u ovom delu transkripta koji sam ja dobio, a kada je reč o onome da je gospodin Čelić rekao Drlji da Markač ... da je gospodin Čelić rekao da je čuo Drlju kako kaže Markaču da je on spalio kuće. Na to sam imao prigovor ranije.

SUDIJA ORIE: Da. Ja sam to proverio. Nisam još našao referencu. Ali ako govorimo o ... gledao sam stranu 40, druge trake, strane A.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine Predsedavajući. To je traka 3.

SUDIJA ORIE: Traka 3.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je ... ako to odgovara elektronskom sistemu sudnice.

SUDIJA ORIE: Pogledaću to kasnije jer sam takođe ... pa, neću reći da sam zabrinut, ali sam se fokusirao na to prilikom provere.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Samo da ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, mogu li samo da kažem, ja vam kažem uz punu odgovornost, da ne samo u izjavama gospodina Čelića, nego i u sudnici, ja sam pročitala ono o čemu je on govorio kada je govorio o razgovoru između Markača i Drlje 26. avgusta. Dogovor, i u stvari, ja sam ga ispitivala o tome u sudnici. Tako da prigovor nije imao osnov, gospodine Predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, sada imamo dva sporna pitanja, da li je to rečeno gospodinu Čeliću kada je bio svedok, to je jedno; drugo je, da li je ono što ste vi rekli ono što je rekao i gospodin Čelić.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je tačno, časni Sude. Samo želim da budem veoma, veoma precizan kada se radi o ovome. Izjava koja je stavljena pred gospodina Turkalja jeste da je Čelić rekao da je Drljo rekao Markaču da je on splaio kuće (Drljo). To nije ono što je Čelić rekao u transkriptu. To Čelić nije rekao ni u jednom razgovoru niti intervjuu. A zašto je to važno? Zato što je pitanje postavljeno gospodinu Turkalju, koji je praktično treći nivo ... jer je on tek treći u nizu koji je ta to čuo. Jer Čelić čuje kako Drljo razgovara sa Markačem. To su već dve osobe u nizu rekla-kazala. Onda je postavljeno pitanje gospodinu Turkalju koji je rekao ... koji je razgovarao sa Čelićem. To je četvrta osoba u nizu rekla-kazala. Moj problem u vezi s tim nije da se ja ne slažem da je postojao razgovor između Čelića ... da je Čelić čuo da Drljo i Markač razgovaraju o nečemu, a to ne možemo nigde da nađemo, ni u zapisniku niti u razgovoru, da Drljo sam govori Markaču da je on, Drljo, spalio kuće, i to veoma važno iz očiglednih razloga, i zato ima prigovor. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da ne treba da trošimo vreme u sudnici u ovom trenutku, kako bismo proverili sve ovo. Sada slušamo svedočenje gospodina Turkalja u unakrsnom ispitivanju, i naravno, važno je za Pretresno veće da proveriti to, i svakako da ćemo to uraditi, ali ne u ovom trenutku.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Puno vam hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, možete da nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, samo još jedno pitanje u vezi incidenta u Gruborima. Ovdje referiram na vašu izjavu iz 2004. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P1149, paragraf 48. Naime, u ovoj sudnici se je u nekoliko navrata spominjala činjenica, doduše, nepotvrđena stručnim mišljenjem, da je jedan od poginulih u incidentu u Gruborima imao prerezano grlo. Vi ste, u vašoj izjavi, paragraf 48, rekli, kada ste bili u Gruborima i kada ste videli jedan leš muškarca, da vam se učinilo da je na tijelu rana od pušcanog metka, ali da niste bili sigurni. I da ste poslije čuli da je na tom tijelu bila rana od noža. Moje pitanje je, da li možete se sjetiti od koga ste čuli tu informaciju, da je na tom lešu kojeg ste videli, i za kojeg vam se učinilo da je, da ima ranu od metka, da je to, zapravo, bila rana od noža? Možete li se toga danas sjetiti?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa koliko se ja sjećam, točno je ono što ste sada vi rekli. Da je bila rana od noža, po mom sjećanju, meni je to spomenuo istražitelj, to sam dobio informaciju od njega. Ja nisam znao za takvu informaciju.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala. Sada možemo proći na jednu drugu temu, a to je tema *Oluje*, i uporebe topništva u operaciji *Oluja*. Na početku, recite nam samo, gospodine Turkalj, koja je točno vaša uloga bila u operaciji *Oluja*? Vi ste inače bili zapovjednik antiterorističke jedinice Lučko, tako ste rekli, međutim, završili ste vojnu Akademiju, u kojoj ste dobili specijalizaciju iz topništva, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I vaša uloga u operaciji *Oluja*, što se tiče upotrebe specijalnih snaga Ministarstva unutarnjih poslova, bila je vezana uz topništvo, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, bila je isključivo vezana uz topništvo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ja bih molio da zajedno pogledamo dokument koji je dokazni predmet Odbrane broj D543. To je dokaz koji je već Sudsko vijeće vidjelo, a zapravo je zapovjed načelnika gen ... glavnog stožera, generala Červenka, o upotrebi specijalnih postrojbi MUP-a u operaciji *Oluja*. Ja vas molim da obratimo pažnju na točku 2 ove zapovjedi, pri dnu stranice. Molio bih da se malo pomakne. Tako je. Gdje se kaže, dakle, da će se operacije, što se tiče snaga MUP-a, specijalnih snaga MUP-a, izvesti u dvije etape, da u prvoj etapi ostvarivanjem taktičnog iznenađenja, pri uvođenju dovoljno jakih snaga, i uz snažnu topničku potporu vlastitog topništva, treba izbiti na zadanu crtu. Dakle, ovdje general Červenko referira na upotrebu vlastitog topništva jedinica specijalne policije. Budite ljubazni i recite nam, kakvo je to topništvo, vlastito, imala specijalna policija u akciji *Oluja*, i kako je upotrebljavala od vlastitog topništva?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Od vlastitog topništva specijalna policija u akciji *Oluja* imala je mješovite bitnice, koje su se sastojale od minobacača 120-milimetara i viecijevnih bacača raketa 128-milimetara, takozvani RAK 12.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ako bismo govorili o dometu topništva, ovo Pretresno vijeće je već čulo i iskaze ekspertnog svjedoka koji je, naravno, rekao da se pojedina vrsta topništva upotrebljava za pojedine ciljeve. Ukoliko bismo definirali ovu vrstu topništva, kojom je raspolagala specijalna policija, kako biste vi rekli da je to topništvo, kratkometno, dalekometno, i koja je, zapravo, namjena tog topništva?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja bih odgovorio na način da se radi o topništvu kratkog dometa. Minobacači su imali domet 6.200 metara; a RAK 12 8.500 metara. To je topništvo kratkog dometa, a uglavnom se koristi i koristilo se za proboj na prvoj crti, i bližoj dubini neprijateljske obrane.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U ovoj prvoj etapi, u kojem je upotrebljavano topništvo specijalne policije, vidimo da su to lokacije Sveti Rok, Balonje, Vukova Kosa, i tako dalje. Dakle, to je područje Velebita. Možete li nam, sasvim kratko, reći kakva je to konfiguracija terena, i kakva je napućenost tog područja?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se tiče ovih podataka i tog terena, radi se isključivo o planinskom terenu, koji je preko 1.000 metara nadmorske visine. Ili blizu 1.000 metara, zavisi pri spuštanju u podnožje. A na tom području nije bilo naseljenih mjesta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ukoliko bismo okrenuli drugu stranicu ove zapovjedi, gdje general Červenko referira na drugu etapu akcije, i u kojoj zapovjeda da treba ovladati radio-relejnim objektom Čelavac, tunelom na Prezidu, i spojiti se sa snagama druge 9. gardijske brigade. Recite, gospodine Turkalj, u čemu se sastoji značaj objekta Čelavac?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Objekat Čelavac je bio centar veze, koju su koristile protivničke snage, i on je dominirao sustavom veze na celom tom području.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: A prevoj i tunel na Prezidu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Prevoj i tunel na Prezidu je komunikacija koja je spajala dva mjesta, Gračac i Obrovac. Isključivo je trebalo staviti pod nadzor tu komunikaciju kako ne bi došlo do spajanja snaga, i uvođenja novih snaga protivnika.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih sad molio Tajništvo da nam pokaže dokument broj 1893 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Upravo smo vidjeli, dakle, zapovjed, koju je načelnik glavnog stožeta uputio snagama specijalne policije. Međutim, radi koordinacije sa desnim susjednom, a to je zbrno područje Split, to je Pretresno vijeće već čulo, ista ta zapovjed upućena je i na ruke operativne grupe Sever, na ruke stožernog brigadira Rahima Ademija.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio da predemo na drugu stranu ove zapovjedi, u hrvatskoj verziji, na dnu stranice u hrvatskoj verziji. Molim malo da se pomakne tekst na dno stranice broj 2.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovdje vidite, gospodine Turkalj, jednu napomenu, koja počinje riječima: *Gospodine brigadiru*. Vidjećemo kasnije, kada pređemo na 3. stranicu da je tu napomenu pisao brigadir Rajko Rakić. I on zapravo komentira za gospodina Ademija ovu zapovjest generala Červenka. I kaže, u točki 2, da će pokretanjem akcije specijalne policije MUP-a najverojatnije doći do reakcije četnika, naspram pontonskog mosta i drugih objekata, i da je zato nužno ojačati prostor topništvom. Specijalna policija dobila je kasnije, odnosno, u toj prvoj fazi operacije, i ojačanje topništvom od strane Hrvatske vojske, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Određena je topnička skupina u podnožju Velebita.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Tu ćemo upravo nastaviti.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ali prije toga, molio bih broj za ovaj dokument, gospodine tajniče.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1205.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1205 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: U vezi sa ovim pojačanjem, može li tajnik da pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P614, i to bih molio odmah da pređemo na stranicu broj 23 dokumenta, odnosno ERN broj 0349-3618.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, ovo je dokument koji je već uveden kao dokaz u predmetu, a zapravo predstavlja raščlambu tijekom operacije *Oluja*, koju je specijalna policija dostavila na ruke načelnika Glavnog stožera, gospodina generala Zvonimira Červenka. Pa sada, kada pogledamo ovu stranicu koja je upravo na ekranu, videćemo da je to dio raščlambe koja se odnosi na raketno-topničku potporu skupnih snaga specijalne policije u operaciji *Oluja*. Ja bih vas molio da prokomentirate ovu raketno-topničku potporu. Najprije, molim da obratite pažnju na početak ovog teksta, gdje se navodi da je snagama specijalne policije potporu pružao, i sada se navode razna oruđa. Možete li prokomentirati o čemu se ovde radi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Mogu prokomentirati na način, da je raketnu potporu snagama specijalne policije pružalo šest bitnica minobacača 120-milimetara; piše jedan raketni divizion, RAKo-ova 128, radi se, da su to bila na istom položaju minobacači i RAKO-ovi raspoređeni po bitnicama; navode se tri topa 130 milimetara; tri haubice 122-milimetra, i jedan

višecijevni bacač raketa 122-milimetra. To su oruđa koja su bila korištena tijekom svih dana operacije *Oluja*. Na pravcu napada specijalne policije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Molim vas, da obratite pažnju na topove kalibra 130-milimetara. Jesu li ti topovi bili naoružanje specijalne policije, ili su oni bili pridodati od strane Hrvatske vojske za potporu po pravcu napada?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Oni su bili pridodati za potporu po pravcu napada specijalne policije, a nisu bili u sastavu naoružanja specijalne policije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovdje se dalje razrađuje koja oruđa topnička su upotrebljena po pravcima napada. Ovo Pretresno vijeće je već upoznato da je specijalna policija napredovala po glavnom pravcu, i po četiri pomoćna pravca. Svaki od pravaca imao je, dakle, svoju raketno-topničku potporu. Možete li nam opisati na koji način se je upotrebljavalo topništvo specijalne policije, ko je tražio, a ko je, zapravo, odobravao, odnosno zapovjedao upotrebu topništva? kako je ta procedura tekla?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Procedura je bila vrlo jednostavna. Svaki pravac napada, glavni i pomoćni pravci napada specijalne policije, imali su određenu raketno-topničku bitnicu koja je bila namjenjena za njihovu potporu. Zapovjenik pravca direktno je od zapovjednika jedne od bitnica, koja je određena za njegov pravac napada, tražio potporu po ciljevima na svom pravcu napada.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Pri kraju stranice, ovog istog dokumenta, navodi se da je ustroj raketno-topničke potpore sektora specijalne policije, bio ojačan i raketno-topničkim snagama Hrvatske vojske. I onda se navodi da se to oruđa topovi od 130- milimetara, i haubice 122-milimetara. po prirodi stvari, da li se slažemo da je riječ o dalekometnom topništvu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ovo može spadati u topništvo srednjeg i većeg dometa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ukoliko bismo okrenuli sledeću stranicu, 24, tada vidimo unos koji govori o tome da je: „Osim pružanja raketno-topničke potpore skupnim snagama policije, rečeno dalekometno topništvo podržavalo i postrojbu 2. gardijske brigade, desnog susjeda, Termiti.“ Gospodine Turkalj, da li to odgovara vašem sjećanju i stanju na terenu, da je pridodato topništvo, zapravo, da uvjetno kažem, posluživalo i snage specijalne policije i snage Hrvatske vojske? Točnije, takozvane Termite, odnosno, pripadnike te postrojbe.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ova topnička skupina, koju pominjemo, bila je namenjena za pružanje potpore snagama specijalne policije, snagama Hrvatske vojske, koje su takođe napadale u podnožju Velebita, a pretpostavljam i drugim snagama Hrvatske vojske koje su napadale desno od specijalne policije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li je točno, gospodine Turkalj, da je ova postrojba, koja je pružala potporu jedinicama specijalne policije, tu potporu pružala na traženje vas, ili drugih pripadnika specijalne policije, pritom mislim na zapovjednike pravaca koji su se obraćali vama, i da, zapravo, nije bila prepočinjena, u onom vojnom smislu, jedinicama specijalne policije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: U fazi napada, odnosno, u akciji *Oluja* u početku napada akcije *Oluja*, potporu, odnosno topnička skupina koju pominjemo davala je potporu na zahtev specijalne policije, odnosno, preko mene. Ja sam odredio cilj koji treba gađati, ako je za to bila potreba, je li.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Nešto sam zaboravio gospodine Turkalj. Kada smo maolprije govorili o topovima 130-milimetara, onda smo uočili da se oni u raščlambi zapravo navode na istoj stranici na dva mjesta. Da li je to riječ o istim topovima koje je koristila Hrvatska vojska, i koja je pružala potporu jedinicama specijalne policije? Jer rekli ste da policija nije imala to naoružanje. Da li je to točno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Samo su ovi topovi bili prisutni, drugih topova nije bilo na našem pravcu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Spomenli ste da ste vi zapravo tražili potporu prema unaprijed određenim ciljevima, u toj prvoj fazi napada, dok se nije probila prva crta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pa, ja bih molio Tajništvo da nam pokaže dokument dokazni predmet Odbrane broj D549.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Što se tiče tih ciljeva, mi smo vidjeli već u dokaznom postupku, brojna izvješća unutarnje kontrole, koja jedinca ... zapravo, koji odjel je pružao obavještajno-informacijske usluge na način da je obavještavao zapovjedništvo specijalne policije o tome kakve su neprijateljske snage i što se sve može očekivati, da tako kažem, na drugoj strani. Da li je točno da, zapravo, informacije koje je odjel unutarnje kontrole za potrebe napredovanja u akciji *Oluja*, davao, da su te informacije zapravo bile podloga za utvrđivanje vojnih ciljeva, koje su se gađali sa topništvom?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Točno je. Odjel za unutarnju kontrolu prikupljao je podatke u saradnji sa obavještajnom službom Hrvatske vojske, i dostavio je meni, vjerojatno i drugim zapovjednicima, cilj, gdje se nalaze pojedini ciljevi na našem pravcu napada, i što se može očekivati od protivničkih snaga u akciji *Oluja*.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I točno je, zar ne, da ste vi onda na osnovu takvih informacija, vršili odabir ciljeva u konkretnom trenutku za konkretnu akciju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Radi reference Pretresnom vijeću, dokument identičnog sadržaja, samo u različitim vremenskim razdobljima, još je dokazni predmet Odbrane broj D1092, D1093 i D548 (u transkriptu piše D1098). Govorimo o vojnim ciljevima, vi ste već rekli da su to bile komunikacije, maloprije ste nam objasnili važnost relejnog objekta Čelavac, komunikacijskog prevoja tunela Prezid, i tako dalje. Rekli ste, u vašem direktnom svjedočenju, da su to još bila skladišta i zapovjedna mjesta, zborišta koja su predstavljala ciljeve na koje je bilo ispaljeno iz vaših topničkog naoružanja. Da li je to točno, gospodine Turkalj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Pokušajmo sad razgovarati o jednoj, o jednom topničkom pitanju, ja pretpostavljam da ćemo dobiti od vas pomoć, obzirom na vaše obrazovanje u tom smislu. Da li nam možete objasniti što u vojnom, da tako kažem, topničkom smislu, znači ispaljivanje projektila na vojni cilj radi njegovog ometanja, u odnosu na ispaljivanja radi neutralizacije tog vojnog cilja? Kakva je ovdje, u topničkom smislu, razlika?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja bih donekle mogao odgovoriti na ovo pitanje. Neutralizacija cilja, značila bi u svakom slučaju potpuno djelovanje sa puno većim brojem projektila, i taj cilj, ako govorimo o zapovjedništvima ili o centrima veze, njegova neutralizacija značila bi da on nije više u funkciji, definitivno, i da ne može se sa tog mjesta više zapovjedati, niti obavljati bilo kakve vojne djelatnosti. Neutralizirati cilj znači, jednostavno, maknuti ga sa one, sa zadaća koje su one u tom trenutku imali. Ometati, kako ste naveli u pitanju, ometati cilj u pravilu značilo bi, sa vrlo malim brojem projektila, vrlo mali broj projektila ispaliti na taj cilj, kako se sa tog mesta ne bi moglo sa 100 posto sigurnošću obavljati posao za koji su oni bili namjenjeni.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Sudeći prema taktici koju je topništvo specijalne policije imalo u prvom trenutku akcije *Oluja*, kako biste mogli definirati, je li ono djelovalo sa ciljem neutralizacije cilja ili ometanja?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Vezano za vaše prethodno pitanje, bilo bi više za ometanje tih ciljeva u svom radu, ako govorimo o ciljevima po dubini. A ako govorimo o ciljevima na prvoj liniji fronte, i u bližoj dubini, onda bi to bilo neutralizacija, čak do uništenja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li pritom referirate na otporne točke neprijatelja iz kojih se neposredno otvara vatra na jedinice specijalne policije u napredovanju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To govorim o provoj liniji, o neprijateljskim snagama, govorim o neprijateljskom topništvu za koje smo imali informaciju gdje se nalazi, i o takvim ciljevima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Spomenuli ste ...

prevodilac: Može li, molim, da svedok ponovi svoj odgovor jer nije bilo pauze između pitanja i odgovora.

SUDIJA ORIE: Možete li da pravite pauze između pitanja i odgovora, i možete li da ponovite poslednje pitanje jer prevodilac nije mogao da ga čuje. Dakle, poslednje pitanje je glasilo da li ste govorili o otpornim tačkama neprijatelja koje su korišćene za paljbu po hrvatskim snagama. Možete li da ponovite odgovor na to pitanje?

SVEDOK TURKALJ: Nisam prevod imao.

SUDIJA ORIE: Da li sada dobijate prevod? Očigledno da ne. Hajde da proverimo. Da li me čujete na jeziku koji razumete? Da. Pozivam vas da ponovite ... vaš odgovor na poslednje pitanje, a poslednje pitanje je bilo da li ste govorili o otpornim tačkama neprijatelja koje su korišćene za paljbu po hrvatskim snagama. Možete li, molim va, da ponovite odgovor na to pitanje.

SVEDOK TURKALJ: Moj odgovor bio je da se neutralizacija ciljeva vršila po uporištu neprijateljskih snaga, u biti, koje su djelovale topništvom ili naoružanjem po hrvatskim snagama.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Nakon što je probijena prva linija neprijateljske obrane, i u daljem napredovanju snaga specijalne policije, kako se je, nakon toga, u toj fazi, djelovalo sa topništvom specijalne policije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja bih ovde, ako dozvolite, samo mali uvod dao?

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Izvolite.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Obzirom na konfiguraciju terena, specijalna policija u napredovanju svojih snaga, i kada su se one spuštale, relativno brzim tempom, u podnožje planine Velebit, više nije bilo moguće dati im potporu sa snagama topništva koje smo mi imali u svom sastavu, radi dometa. Zbog te situacije, korišteno je topništvo koje je bilo pridodato specijalnoj policiji, za eventualne ciljeve na daljem pravcu napredovanja naših snaga, dok se topništvo specijalne policije ne uspije prebaciti na nove paljbene položaje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ako bismo mogli napraviti nekakvu razliku u broju utrošenog streljiva, u odnosu na ovaj prvi dio akcije, a t oje Velebit, u odnosu na sljedeći deo akcije, gdje se utrošilo više topničkih projektila, obzirom na fazu akcije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa vezano za fazu akcije, najviše projektila utrošeno je u probijanju prve linije obrane. I teško je sada reći postotak, ali najveći dio streljiva utrošen je u toj fazi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Rekli ste da je to bio zahtjevan planinski kraj, koji je bio većinom nenaseljen. Na to referirate, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, na to.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, bilo je pitanje granatiranja u daljoj fazi akcije po gradu Gračacu. Mi smo, u ovoj sudnici, čuli svjedočenje očevica granatiranja, koji je živio u Gračacu. Referiram ovdje na svjedočenje gospodina Mile Sovilja. Koji nam je rekao, a to je stranica transkripta 2241, linija red 8, da je granatiranja Gračaca, tog dana, kada je počela *Oluja*, bilo u određenim intervalima, i da je, prema njegovom sjećanju, palo otprilike 15 granata u području Gračaca, gdje je on živio. Možete li reći, prema vašem sjećanju, koliko je granata bilo ispaljeno prema Gračacu, samom gradu? Da li ova brojka korespondira sa vašim sjećanjem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: pa mislim da ova brojka odgovara ispaljenom broju projektila na ciljeva u samom mjestu Gračac.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Kad spominjete ciljeve, pretpostavljam da referirate na vojne ciljeve?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, ja isključivo govorim o ciljevima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Međutim, ti se ciljevi nalaze unutar naseljenog mjesta. Znači, unutar, da tako kažem, civilnog područja. I, vi ste već objasnili predstavnici Tužiteljstva, da je trebalo vrlo precizno to raditi, kako je, što je moguće, više umanjile eventualne kolateralne žrtve, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Isti ovaj svjedok, gospodin Mile Sovilj, u svom svjedočenju je rekao da je u samom centru Gračaca bila policijska stanica, bila zgrada općine unutar koje je bio ured za narodnu obranu, željeznička stanica, križanje puteva od Knina prema Zagrebu, tamo za Otrić, zatim, skladište pored željezničke stanice u kojoj je svjedočnik rekao da je vidio određena oružja. Da li to korespondira sa vašim sjećanjem o odabiru ciljeva u Gračacu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je su bili ciljevi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mislim da ovde imamo praksu kada predočavamo svjedočenje ranijih svedoka neko svedoku koji se nalazi u sudnici, postoji praksa kako to treba da se uradi. Mislim da je ovo drugi put da je gospodin Mikuličić prekršio pravila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pokušao sam da uštedim na vremenu, i da ne citiram sve delove svjedočanja svedoka Mile Sovilja, i zbog toga sam dao referencu. A referenca, mogu da ponovim, počinje u transkriptu od strane 2241 ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ja ne govorim o tome.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne, hajde da budemo ... naravno, ako tražite od svedoka da opiše određeni događaj, onda ... onda ima smisla da čujemo verziju prisutnog svedoka i onda možda da stavimo pred njega ono što je rekao neki drugi svedok o tome. Ali prvo da mu kažemo da je tamo bila železnička stanica, i onda da kažemo, Pa, to nam je rekao i gospodin Sovilj. Naravno, to nema smisla. Slažem se da sa vama da je to pravilo, ali, naravno, pravila uvek treba da se primenjuju zavisno od konteksta. A ovde jedina stvar koja je do sada spomenuta je da je u samom centru Gračaca, bila zgrada opštine; da je bila železnička stanica; da je bilo raskršće puteva ... pa, te raskrsnice se obično ne pomeraju veoma brzo, dakle, gledajući kontekst, efikasnije je da se ove jednostavne stvari kažu svedoku. I to se čak može predočiti potpuno odvojeno od iskaza gospodina Sovilje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine Predsedavajući, ja sam ustala zato što je svedok već govorio u glavnom ispitivanju koje su to mete bile u Gračacu, i takođe prethodno pitanje koje se odnosilo na broj ispaljenih granata u Gračacu. Trebalo je takvo pitanje postaviti svedoku, i onda ga suočiti da postoje kontradikcije ... sa prethodnim svedočenjem. To je razlog zašto sam ja, gospodine Predsedavajući, osetila da ...

SUDIJA ORIE: Naravno, to da je svedočio o tome u glavnom ispitivanju, to je, naravno, druga stvar. I to bi čak rekao bih, umanjilo, manje više, vaš prigovor, jer ... ako je već svedočio o tome, onda, naravno, onda je procedura da se traži svedočenje svedoka pre nego što mu se kaže šta je drugi svedok rekao, očigledno ispunjena. Zar ne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pretpostavljam da da, gospodine Predsedavajući. Da.

SUDIJA ORIE: Da. Hajde da pokušamo ... da tumačimo pravila, i uputstva i kontekst sa punim razumevanjem o čemu je reč. Molim vas nastavite, gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, prve crte neprijateljske obrane probijene su u prvom delu dana, i nakon toga, rekli ste, došlo je zapravo do spuštanja niz planinu Velebit, prema komunikaciji koja vodi od Gospića prema Gračacu. Dinamika ovih događanja bila je vrlo velika, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Bila je, bila je velika dosta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Recite nam, da li je zapovjedništvo insistiralo na toj dinamici napredovanja snaga specijalne policije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Zapovjedništvo specijalne policije insistiralo je sukladno mogućnostima koje su jedinice imale tog trenutka, vezano za borbu na prvoj crti i probijanja prve crte i dalje napredovanje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Po vašem iskustvu, zbog čega je dinamika napredovanja u ovakvim akcijama značajna za snage specijalne policije, koje, zapravo, potiskuju neprijateljske snage? Zašto je tu važna dinamika?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa sad je to već pitanje taktike. Ali, osnovna zadaća je bila ne dozvoliti snagama protivnika da se grupiraju, i na taj način uspiju formirati drugu crtu obrane, pa bi ponovo bio isti problem probijanja te druge crte obrane.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Rekli ste nam da je jedan, po vašem mišljenju, najveći broj streljiva utrošen u toj prvoj fazi, pa bih vas molio da zajedno pogledamo dokument koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P1154. Ono što ćemo vidjeti uskoro, gospodine Turkalj, jeste zahtjev specijalne policije upućen drugog dana akcije, dakle, 5. kolovoza, Ministarstvu obrane, i to na ruke generala Červenka, načelnika glavnog stožera, za popunu streljiva za potrebe specijalne policije. Ne ulazeći u prevelike detalje, ja vas samo molim za komentar. Vidimo da ovdje traži, u prve dvije točke, mine 120-milimetara i projektili 128-milimetara, i kasnije projektili za ručne raketne lansere. Po onoj kategorizaciji koju smo maloprije spomenuli, kratkometno, srednji domet, dalekometno topništvo, koja je namjena ovih projektila? Da li su to projektili za dalekometno topništvo, ili za neko drugo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ovo su isključivo projektili za topništvo kratkog dometa, a ostali projektili radi se o protivoklopnom naoružanju, koje djelatnici nose sa sobom. I dalje vidimo naoružanje za ... streljačko naoružanje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Prema vašem sjećanju, gospodine Turkalj, da li je u cijelosti udovoljeno ovom zahtjevu za potpunu? Da li su svo ovo naoružanja prema traženju zaista i isporučeno snagama specijalne policije, ili je tu bilo nekih logističkih nepreciznosti, da tako kažem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ovim pitanjima popune bavio se odjel za logistiku. Koliko je streljiva odjel dobio, ja to sad ne mogu točno reći.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Naime, moje pitanje bilo je vazano uz dokument koji je dokazni predmet broj P614, to je raščlamba *Oluje*, gdje se na stranici 35 govori o negativnim iskustvama iz ove operacije. I kaže se, u točki 5, da je nepravovremena logistička potpora streljivom teškog topništva, zapravo, bila jedna negativna pojava, što je rezultiralo, je li, otežanim uvjetima za paljebene položaje, jer je streljivo dobavljano pod neprijateljskom vatrom. Da li to korespondira sa vašim iskustvom i sjećanjem, da je tu bilo problema?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, bilo je problema. I u takvoj jednoj operaciji može se dogoditi da streljivo ne stigne na vrijeme, obzirom da je to područje, u tom području gdje su se kretale, znači, logističke snage, topništvo, gdje se prebacivalo na nove položaje, da je po tim područjima otvarana takođe vatra iz protivničkog topništva. Prema tome, nije bilo lako moguće sve to organizirati.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio Tajništvo da nam prikaže dokazni predmet Odbrane broj D1095.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, hteo bih da iskoristim priliku i postavim jedno dodatno pitanje. Nekoliko puta ste spominjali topništvo kraćeg i dužeg dometa, kada se to topništvo kratkog dometa pretvara u duži dometa?

SVEDOK TURKALJ: Za ciljeve na rvoj crti obrane, protivničke obrane, i za kraću dubinu ... govorim o ciljevima koji su u kontaktu sa hrvatskim snagama, jer kad su dve snage u kontaktu, koristi se ovo topništvo kratkog dometa, na našem pravcu napada. A topništvo većeg dometa koristi se tijekom akcije po ciljevima koji se nalaze u dubini. To su odvojena topništva.

SUDIJA ORIE: Možete li nam to reći u udalejnosti?

SVEDOK TURKALJ: Svi ciljevi koji su dalji od 8 kilometara, mogli su se gađati samo topništvom koje je imalo veći domet.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molio bih Tajništvo dokument koji je dokazni predmet Odbrane broj D1095.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Pored ovog problema koji je apostrofiran kao negativno iskustvo u raščlambi operacije *Oluja*, vidimo iz ovog dokumenta da je dolazilo do kvarova na topništvu. Ovdje vam skrećem pažnju na paragraf 4, ovaj najveći paragraf na prvoj stranici, gdje se kaže: „Da je na topu 130-milimetara došlo do zastoja, da je hauvica 203-milimetara takođe ostala u kvaru.“ Prema ovoj kategorizaciji, riječ bi bila o topništvu srednjeg, odnosno, dalekometnog karaktera, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ili, da li vaše iskustvo korespondira sa time da je dolazilo do kvarova, što je također bio problem u upotrebi topništva?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sada dokument koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P586.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U direktnom ispitivanju, gospodine Turkalj, bilo je riječi o borbama i upotrebi topništva koje se tiče lokacije Donjeg Lapca. Vi ćete sada vidjeti ovaj

dokument koji je već uveden kao dokaz u predmetu, koji predstavlja izvješće načelnika, gospodina Bole Branislava, iz logistike, koje je upućeno na ruke načelnika sektora, gospodina Sačića. A vezano uz borbe oslobađanja Donjeg Lapca. Gospodine Turkalj, najprije, da li je točno, zar ne, da specijalna policija, zapravo, nije upotrebljavala topništvo u borbama za oslobađanje samog mjesta Donji Lapac.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je točno. To sam izjavio.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovdje se dalje navodi, u paragrafu 2, da s obzirom da u Donjem Lapcu nisu vođene veće borbe, da su su samom gradu gorijele dvije kuće, u centru odjelovanja raketno-topničke potpore. Međutim, da je kasnije došlo do većih incidenata u gradu, i do paljenja kuća. Da li ste vi bili svjedok, očevidac tih događaja, gospodine Turkalj?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se tiče mog saznanja, ja sam također bio u mjestu Donji Lapac, kada su snage specijalne policije ušle u to područje. U svakom slučaju, zbog svojih zadaća po topništvu, došao sam sigurno među zadnjima. U Donjem Lapcu ... Hoćete mi samo ponoviti pitanje vezano za saznanja? Govorite ... pitate o saznanjima izgleda Donjeg Lapca?

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se tiče samog mjesta Donji Lapac, ono nije bilo spaljeno, nije bilo uništeno. Nije bilo razoreno, i ja bih čak rekao da je izgledalo potpuno normalno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovo Pretresno vijeće je već čulo svjedočenje da je u Donjem Lapcu došlo do incidenta prijateljske vatre. Da li se sjećate toga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, sjećam se dobro.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Koliko je dugo, otprilike, trajala ta prijateljska vatra po snagama specijalne policije, pre nego što je uspostavljena radio komunikacija, da se prestane sa topničkim djelovanjem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Teško je bilo ... teško je sada reći koliko dugo je trajala, ta vatra po području. Ili možda nije dobro reći točno po Donjem Lapcu, ali negdje po tom području. Po ulazima na Donji Lapac, ili gdje je već djelovalo to topništvo. Po kojim ciljevima, mi to ne ... ja to ne znam, ali nekoliko desetina minuta sigurno, više desetina minuta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sada da pogledamo dokument 06171.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ja pretpostavljam, gospodine Turkalj, da vi ovaj dokument niste imali priliku vidjeti, jer je to izvješće o sudjelovanju raketno-topničke bitnice policijske uprave brodsko-posavske, u *Oluji*. Ili ste možda vidjeli taj dokument?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, ranije nisam vidio taj dokument.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ja ću vas ovdje zamoliti također za komentar. Prema opisu materijalno-tehničkih sredstava u drugom paragrafu ovog dokumenta, možete li nam reći o kakvom se topništvu radi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Radi se o topništvu koje je specijalna policija imala u svom sastavu. I ovdje vidimo, vezano za topništvo, radi se isključivo o minobacačima od 120-milimetara, i lanseru raketa 128-milimetara RAK 12. Ostalo nije vezano za topništvo, već za vozila i raketa Strijela 2M, to je vezano za protuzračnu obranu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I da li je točno, da je to topništvo koje je, zapravo, bilo unutar policijske uprave brodsko-posavske jedinice specijalne policije, koja je angažiranjem u skupnim snagama specijalne policije, zapravo, svoje topništvo stavila na upotrebu skupnih snaga? Da li je to bila metoda na koje se je zapravo formiralo topništvo skupnih snaga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je bila metoda. To vrijedi i za sve ostale jedinice, odnosno topništva koja su se nalazila u drugim specijalnim jedinicama.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U zadnjem paragrafu na ovoj stranici, zamoliću vas za jedan komentar. Piše: „Ujedno je dogovoreno tko sve smije tražiti topničku potporu.“ Možete li nam komentirati ovu tvrdnju iz ovog izvješća?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa mogu prokomentirati. Zapovjednici bitnica, odnosno, ovaj zapovjednik bitnice koji je pretpostavljam da je on dostavio ovo izvješće, je bio upoznat na pripremnom sastanku za samu akciju, na koji način će se tražiti topnička potpora, na koji način će djelovati, i za koji pravac je on zadužen, vezano za svoje djelovanje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ukoliko bismo sada otvorili stranicu 2 ovoga dokumenta, molim vas da obratite pažnju na paragraf drugi, koji kaže, da je dana 4. osmog 1995. godine, po početku akcije u 4.00 sata, djelatnicima objasnio, a pri tom, očito referira podnositelj izvješća, zapovjednik raketno-topničke bitnice, gospodin Andrija Živković, na koji način, dakle, kako ćemo izvršiti raketno-topničku pripremu na već zadane ciljeve. „U 5.20 časova, ispalili smo prve rakete i mine, i topnička priprema je trajala otprilike pola sata.“ E sada dolazi ovaj dio koji me interesira, gospodine Turkalj: „A dalje smo otvarali vatru samo po odobrenju načelnika topništva specijalnih jedinica, gospodina Josipa Turkalja.“ To je, dakle, bila procedura koja je upotrebljavana u angažiranju topništva skupnih snaga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je bila procedura. Zapovjednici su mogli tražiti mene, po kojim ciljevima treba djelovati, i ja sam odobravao na paljbenom položaju da se radi, odnosno, djeluje po određenim ciljevima. Nije bila potpuna praksa samo da ja određujem ciljeve. Ciljeve su mogli odrediti i tražiti potporu zapovjednici pravaca, to smo već napomenuli. Ali, ovaj položaj je bio dosta blizu mene, tako da sam mogao kontrolirati njihov rad.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mogu li dobiti broj za ovaj dokument?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1206.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1206 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sada da nam se prikaže dokument 05612.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Mi ćemo možda nešto kasnije govoriti o formiranju skupnih snaga specijalne policije koje se sudjelovale u akciji *Oluja*. Međutim, Pretresno vijeće je već čulo dokaze o tome da su se skupne snage formirale na način da su se iz pojedinih policijskih uprava dijelovi jedinica specijalne policije pridružili u skupne snage, da je formiran stožer skupnih snaga koji je onda dalje vodio operaciju. Ono što sada vidimo na ekranu, to je zapovjed od 22. sedmog, znači, uoči operacije *Oluja*, od strane pomoćnika ministra gospodina Mladena Markača, koja je upućena na ruke načelika četiri policijske uprave i na vaše ruke, dakle, zapovjednika ATJ Lučko. I, koliko vidimo iz ove zapovjedi, ovdje se govori o tome kako se trebaju prikupiti topnička oruđa iz jedinica specijalne policije. Pa se navodi da iz policijske uprave osječko-baranjske treba pridodati dva minobacača 120-milimetara, jednako ide i za policijsku upravu sisačko-moslavačku. Zatim, da iz policijske uprave karlovačke, traže se četiri djelatnika za opslužitelje, i iz policijske uprave zagrebačke također dva minobacača. Dakle, gospodine Turkalj, vezano uz ovo što smo do sada govorili, ovo predstavlja, zapravo, operativnu realizaciju popunjavanja snaga specijalne policije sa topničkim oruđima, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, ovo je upućeno na načelnike policijskih uprava, zapovjed koji su dužni uručiti zapovjednicima specijalnih jedinica, i u njoj je naglašeno koji dijelovi iz tih jedinica trebaju se javiti na koje mjesto, da bi dobili konkretne zadaće vezano za topništvo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: To je, dakle, bio model na koji se je, zapravo, formiralo topništvo specijalne policije u akciji *Oluja* unutar skupnih snaga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je bio model.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio broj za ovaj dokument.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1207.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1207 je usvojen u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, jeste li vi osobno, nastavno i pripadnici specijalne policije koji su posluživali topnička oruđa, imali upozorenje i obrazovanje u pogledu upotrebe topništva sukladno Ženevskim konvencijama i propisima o ratovanju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, imali smo. Zapovjednici bitnica koje se nalaze, o kojima govorimo, specijalne policije, i od mene su dobili nalog na koji način se može koristiti topništvo, koje su zadaće topništva, i oni su provodili redovnu nastavu izobrazbu vezano za rad sa topničkim oruđima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Možete li nam reći, u dvije rečenice, koja je bit ovog naputka za upotrebu topništva, sukladno pravilima ratovanja?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, bit naputka je da se mogu gađati isključivo vojni viljevi, što smo mi i činili u tom djelu napadnih operacija. A i u onom taktičkom smislu, na koji način se topništvo ... na koji način topništvo djeluje, i kako treba izvršiti neutraliziranje ciljeva.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala vam na odgovoru. U raščlambi specijalne policije, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P614, gospodine Turkalj, prilikom upotrebe topništva, na stranici 23 koju smo već imali prilike vidjeti, navodi se, a ja ću to citirat: „Njihovom učinkovitom uporabom,“ misli se na topništvo, „razbijana su utvrđena neprijateljska uporišta i objekti, te uništavani strateški vojni ciljevi po dubini neprijatelja, stvarajući psihološku neizvjesnost u neprijateljskim redovima, i redovima srpskog pučanstva.“ Gospodine Turkalj, prema vašem iskustvu i obrazovanju Vojne akademije, točno je, zar ne, da upotreba topništva, granatiranje, ostvaruje jedan, dosta značajan, psihološki efekt? Možete li nam reći nešto o tome?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, na vaše pitanje odgovorio bih na način da topništvo svakako psihološki djeluje, u smislu demoralizacije protivničkih snaga. To je jedna od njegovih osnovnih zadaća, da se vrši i demoralizacija protivničkih snaga. A djelovanje topništva i po ciljevima, po vojnim ciljevima, bez obzira da li se to nalazi u blizini ili u daljini naseljenih mjesta, sigurno da psihološki djeluje i na stanovništvo koje se nalazi utom području. To je, ova zadnja rečanica, jedna moja izjava, koju sam ja sam prokomentirao na taj način, ne ulazeći u određene druge stvari, već sigurno da topništvo kao tako može izazvati određeni strah, vezano za stanovništvo, pa i za vojsku koja se nalazi u tom području. I mene osobno je strah, naravno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Spomenuli ste taj efekt koji nastaje od eksplozije, i zapravo detoniranja ispaljenja projektila. A rekli ste i prije da je riječ o jednom planinskom kraje, dakle, u kojem postoje doline, klanci, i tako dalje. Prema vašem mišljenju i sturčnom iskustvu, kakv je efekt detoniranja i ispaljenja projektila iz topničkog oružja u takvoj konfiguraciji terena?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa vezano za konfiguraciju terena, ja bih još samo dodao, možda jedan dio i na vaše prethodno pitanje, ovo, spojio bih to u jedan odgovor. Sigurno da, eventualno uništenjem radio veze, koje su protivničke snage imale i djelovanje po repertitoru Čelovac, je svakom slučaj onemogućilo dobru komunikaciju veze, to je moja sigurna pretpostavka. A djelovanje topništva po ciljevima u širemo području u pravcu napada specijalne policije, sigurno da može izazvati jedan neugodan efekt po svaku osobu koja se nalzi u tom području, jer oni ne mogu u tom trenutku znati gdje se to točno događa. Čuje se detonacija projektila, ali teško je procijeniti gdje se to događa, gdje se vrši detonacija.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala na ovom odgovoru. Međutim, želio bih samo skrenut pažnju, jedan dio vašeg ranijeg odgovora nije preveden, dobio sam takvo upozorenje, pa ću ponoviti pitanje. Kakav je vaš osobni stav bio prema upotrebi topništva? Vi ste rekli da je stanovništvo moglo dobiti osjećaj straha. A vi osobno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa rekao sam da i mene osobno je bilo strah ako je djelovalo topništvo u blizini.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: No, gospodine Turkalj, ono što sam vas htio pitat: U planisnkom predjelu, gdje postoje doline, klanci, i tako dalje imamo efekt, eho efekt, efekt jeke, koji povećava zapravo, zvukove ispaljenja i implicira ih, da tako kaže. Da li je to jedan od nusproizvoda upotrebe topništva, da tako kažem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa možemo potvrditi to vaše pitanje kao potvrdni odgovor, da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Dakle, točno je, zar ne, da bi jedna osoba koja nije stručna prilikom upotrebe topništva u takvim zemljopisnim predjelima, mogla zaključiti da je riječ o daleko većem broju ispaljenih granata nego što stvarno jest, obzirom na taj eho efekt?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa može se tako zaključiti. Na taj dio vezano za konfiguraciju terena, inače je teško predvidjeti koliko je ... teško je procijeniti točno koliko je projektila ispaljeno na pojedine ciljeve, ako, posebno ako osoba nema baš ozbiljno iskustvo niti saznanja za djelovanje topništva.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala vam na ovom odgovoru.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, ja sam, što se topništva tiče, završio, pa ukoliko vi imate neko pitanje, ja bih prešao na drugu temu.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, sad ćemo razgovarat o temi skupnih snaga specijalne policije. Vidjeli smo, a i vi ste skrenuli pažnju na to, da je od strane pomoćnika

ministra gospodina Markača, koji je bio, zapravo, zapovjednik sektora specijalne policije, na pojedine načelnike policijskih uprava išla zapovjed o angažiranju jedinica specijalne policije i materijalno-tehničkih sredstava. U kakvom odnosu, prema vašem iskustvu i znanju, je bio zapovjednik jedinice specijalne policije u policijskoj upravi, prema načelniku te policijske uprave?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja bih to ... vezano za vaše pitanje, ja bih to odgovorio malo u drugom smislu. Specijalna jedinica policije je bila organizacijski ustrojena unutar policijske uprave. Ona je bila dio te policijske uprave. I načelnik policijske uprave je bio nadležan za rad te specijalne jedinice.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li je načelnik policijske uprave, ovdje sad ne govorim o skupnim snagama, nego o upotrebi jedinca specijalne policije, mogao samostalno odlučiti o tome hoće li, i kako će upotrebiti jedinicu specijalne policije unutar svoje policijske uprave na svom teritoriju?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Vezano za poslove specijalne policije, i zadaće koja je imala specijalna policija, načelnik policijske uprave bi isključivo određivao, odnosno, ta policijske uprava, isključivo je donosila zapovjedi i odluke o svakom angažiranju i radu specijalne jedinice na njenom području. Prema tome, načelnik policijske uprave je upravo bio taj koji je mogao izdati zapovjed i jedino je on bio nadležan za rad te specijalne jedinice na njenom području.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U situaciji kada su, zbog potrebe akcije *Oluja*, formirane skupne snage specijalne policije, tada je iz pojedinih policijskih uprava, svih osim one koje nisu imale jedinice specijalne policije, izuzet dio pripadnika jedinica specijalne policije. Onaj drugi dio jedinice koji je ostao u policijskoj upravi i nije bio angažiran u skupnim snagama, kakva je bila, zapravo, zadaća tog djela policije i ko je određivao zadaće za taj dio jedinice specijalne policije koji je ostao u policijskoj upravi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Dio djelatnika jedinice koji nisu bili angažirani po zapovjedi za angažiranje po skupnim snagama, isključivo je bio nadležan načelnik policijske uprave, i on im je davao zadaće za njihovu aktivnost.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li sam vas dobro shvatio, to znači da stožer skupnih snaga, u odnosu na djelatnike specijalne policije koji nisu bili angažirani u skupnim snagama, nije imao nikakve ingerencije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nije imao ingerencije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Međutim, ukoliko bi načelnik policijske uprave zbog bilo kojih razloga, ovdje čak ne referiram na borbenu djelovanje ili na akciju čišćenja, nego, recimo na, pojačane građanske nemire koji su se dogodili na određenom teritoriju izvan granica nadležnosti pojedine policijske uprave. Ukoliko bi se, dakle, htjela angažirati jedinca specijalne

policije policijske uprave izvan granica, tada bi bilo potrebno dobiti odobrenje ministra, je li to točno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Onda treba dobiti suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova da se mogu angažirati snage izvan područja svoje policijske uprave.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Jedinica specijalne policije kojoj ste vi bili na čelu, to je antiteroristička jedinica *Lučko*, je bila specifična. Jer, ona nije bila unutar niti jedne policijske uprave, nego je bila dio sektora specijalne policije. Da li je to točno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno. To je iz razloga što je ta jedinica i prije formiranja ostalih jedinica specijalne policije bila prisutna u Ministarstvu unutarnjih poslova.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I ta vaša jedinica je, bez pretenzije da se bilo ko vrijeđa, na neki način imala jedan elitni status unutar sektora specijalne jedinice, u odnosu na druge jedinice specijalne policije u policijskim upravama. Zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa može se nazvati da je tu bio jedan elitni status, iako u samim borbenim djelovanjima specijane policije nije izdvajana ni u kom smislu, već na isti način angažirana kao i ostale jedinice, ali, imala je određeni specijalni status.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Postoji i određena statistika koja govori o broju ranjenih i smrtno stradalih pripadnika antiterorističke jedinice *Lučko*, u odnosu na druge jedinice specijalne policije iz policijskih uprava. Točno je, zar ne, da je, zapravo, velike gubitke pretrpila u ljudstvu, što smrću, što ranjavanjem, upravo vaša jedinica, antiteroristička jedinica *Lučko*, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno. Ona je bila od prvog dana rata, koji se dogodio na području Hrvatske, bila je angažirana skoro u svim važnijim borbenim operacijama, i imala je najviše poginulih i ranjenih, od ostalih.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, vratiću se na događaj iz 25. i 26. kolovoza 1995. godine. Da vas podsjetim, to je vrijeme kada je, takozvani *Vlak Slobode* trebao proći novootvorenom prugom između Zagreba i Splita. Sjećate se toga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, sjećam se.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U tu svrhu, točno je, zar ne, da je antiteroristička jedinica *Lučko* bila angažirana na najosetljivijem djelu pruge prolaska tog vlaka, kojim su prolazili predsjednik republike, ministri i brojni diplomati akreditirani u Zagrebu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Nakon što je *Vlak Slobode* prošao tim krajem, dakle, kroz Knin i došao u Split, 26. kolovoza, antiteroristička jedinica *Lučko* vraćena je u svoje sjedište u Zagreb?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. Ja sam već spomenuo ovdje u iskazu da je gospodin Janjić, kao zapovjednik akcije, smatrao da ona više nije potrebna na tom području, i da ju je vratio u Zagreb.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li je, možda, do vas doprla neka glasina, neka informacija, da je povratak jedinice, nakon prolaska *Vlaka Slobode*, u Zagreb predstavljao neku vrstu kazne za tu jediniu, zbog incidenta zapaljenih kuća u selu Ramljani?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa bilo je i takvih informacija i glasina, međutim, Janjić je rekao da je vratio tu jedinicu u sjedište jer više ... jer je smatrao da mu ona više ne treba za izvršenje daljih zadaća.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I točno je, zar ne, gospodine Turkalj, da je, zapravo, operativna akcija osiguravanja trase pruge *Vlaka Slobode* završena prolaskom vlaka i njegovim dolaskom u Split?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio dokument koji je dokazni predmet Odbrane broj D1084. Sada ćemo vidjeti jedan dosta ...

SUDIJA ORIE: (*nastavlja se prethodni prevod*) ... prevodilac je rekao da nije mogao da čuje ime sela, ako biste, molim vas, pogledali ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ime sela je Ramljane. R-a-m-lj-a-n-e.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovo je dokument, gospodine Turkalj, koji je bivši ministar unutarnjih poslova Republike Hrvatske, gospodin Vekić, izdao koncem 1991. godine. I moje prvo pitanje: Jeste li imali priliku vidjeti ovu naredbu, ikada?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja osobno nisam vidio konkretno ovu naredbu. Ili se bar ne sjećam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ja ću vas zamoliti za komentar pojedinih djelova ove naredbe, u smislu, da li se je u praksi, u svakodnevnom životu i radu jedinica specijalne policije, zapravo, radilo o praksi koja je ustanovljena ovom naredbom? I pritom, dakle, referiram na točke 5 i dalje. Dakle, ovdje se govori o tome da za svaku specijalnu jedinicu treba formirati rezervni sastav specijalne jedinice. I to u broju kojeg ima aktivni sastav jedinice. Da li to odgovara praksi koju ste vi upoznali radeći u jedinici specijalne policije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to načelno odgovara praksi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Molim vas da nam kažete tko su bili pripadnici rezervnog sastava specijalne jedinice?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pripadnici rezervnog sastava specijalne policije u policijskim upravama, bili su građani koji su angažirani u poslovima policije. Policija, i temeljna i specijalna policija, imala je svoj rezervni sastav.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da li ja pravilno interpretiram vaše pitanje ako kažem da su to, dakle, bili pojedinci koji su imali policijsko obrazovanje?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa jesu imali određeno policijsko obrazovanje i kroz svoj rad, kao rezervni sastav, oni su obrazovani u policijskom smislu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: O tome nam upravo govori točka 6, koja kaže da će se rezerve specijalne jedinice formirati od pripadnika rezervnog sastava policije, po kriterijima utvrđenim za aktivne djelatnike specijalne policije. Točka 7 kaže: „Da se jedinice specijalne policije imaju upotrebljavati isključivo prema odlukama načelnika policijske uprave, i zamjenika ministra unutarnjih poslova, ili osobe koju on za to ovlasti.“ Čini mi se da ste, zapravo, u svojem netom danom iskazu potvrdili ovakvu praksu, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molim da predem na drugu stranu ovog dokumenta, to je točka 8.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U točki 8, gospodin ministar naređuje da načelnik policijske uprave, prije upotrebe specijalne jedinice na području uprave, obvezan ishoditi odobrenje zamjenika ministra, ili osobe koju zamjenik ministra ovlasti. Meni se nekako čini, a vi me molim vas ispravite ako pogrešno shvaćam, da je na neki način praksa malo promjenila ovu odredbu, i da zapravo načelnik policijske uprave u upotrebu jedinice specijalne policije unutar svog teritorija, nije trebalo tražiti kasnije odobrenje ministra, odnosno zamjenika ministra, nego samo izvan područja uprave. Da li je to točno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Koliko sam ja upoznat sa načinom funkcioniranja specijalne policije, na području policijske uprave isključivo je načelnik policijske uprave odobravao i angažirao jedinicu specijalne policije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: No, ako sada pogledamo točku 9, ona govori o ovoj drugoj situaciji, kada se jedinica upotrebljava na području druge policijske uprave, da u tom slučaju se ne može upotrebiti bez odluke zamenika ministra. To korespondira i sa vašim iskustvom, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, to je točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, nakon što su završene borbene aktivnosti skupnih snaga specijalne policije, ostao je jedan posao koji je također bio u nadležnosti specijalne policije prema zapovjedi načelnika glavnog stožera, a to je posao pretresa i pretrage, čišćenja terena koji je oslobođen, i to terena izvan urbanih naselja. To je posao koji je odrađivala specijalna policija, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Prma vašem sjećanju i iskustvu, koji je bio osnovni zadatak prilikom tih pretraga terena postavljen ispred jedinica specijalne policije?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa, koliko se ja sjećam, obzirom da su snage Hrvatske vojske specijalne policije izuzetno brzo napredovale u akciji *Oluja*, i samim time je moglo doći do odsjecanja protivničkih snaga, samim time one su se mogle nalaziti na neplaninskim ili drugim nepreglednim područjima, isključivo iz tog razloga formirano, odnosno, data je zadaća specijalnoj policiji da se pređe i ... kako se ... kako se to tada govorilo, da se napravi pretres terena, da li bi se uočile određene diverzantsko-terorističke grupe, neprijateljske grupe, ili ostaci protivničke vojske koji su bili razbijeni tokom akcije *Oluja*.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Mi smo već govorili o toj dinamici kojom je, zapravo, naše jedinice specijalne jedinice Hrvatske vojske napredovala u operaciji *Oluja*. Točnoje, zar ne, da su zapravo napredovanja vršena po određenim komunikacijama i pravcima, i na taj način je, zapravo, jedan dio terena izvan tih komunikacijskih pravaca, a pri tom podrazumjevam brdsko-planinski predio, ostao, da tako uvjetno kažem, neraščišćen. I, zapravo, stvorili su se određeni džepovi prostora za koje se nije moglo znati što sadrže, da li ima minskih polja, da li ima neprijateljskih grupa, i tako dalje. Da li je to točno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je točno. To sam upravo maoprije rekao. Uz to sve, bilo je to pojedini položaj na koje se nije djelovalo u samoj fazi *Oluje*, koji su se zaobišli, u vojnom smislu gledano, tu su ostale i neprijateljska materijalno-tehnička sredstva, mine, projektili, oruđa, i ostala materijalno-tehnička sredstva koja su se nalazila u sastavu protivničkih snaga.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I zadnje pitanje, prije nego što odemo na puzu, gospodine Turkalj. Teren koji je pregledavala specijalna policija u akcijama pretrage i čišćenja, je bio u takvim nedostupnim područjima. Jeste li ikada imali priliku vidjeti ili čuti, da je akciju pretrage terena specijalna policija vršila u nekim urbanim naseljima? U selima, u gradovima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Koliko ja znam, specijalna policija je radila pretragu isključivo u planinskim područjima i to su bile i zadaće koje je dobila u tom smislu, uključujući i područje Petrove gore, područje Plitvičkih jezera, gdje je isključivo šumovito i neprohodno područje. Planina je Dinara, ili nekih drugih područja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, vreme je za pauzu. Mogu li takođe da vas podsetim, gospodine Turkalj, da brzinu koju ste nametnuli danas prilikom postavljanja pitanja i davanja odgovora je namučila prevodioce, pa ako biste mogli da usporite i pravite pauze. Imaćemo pauzu i nastavićemo u 12.50 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, molim vas nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gospodine Turkalj, prije nego što smo otišli na pauzu, počeli smo razgovarat o skupnim snagama i o pretrazi terena. Najprije jedno pitanje o skupnim snagama, pa ćemo onda o pretrazi terena još. Skupne snage specijalne policije, točno je, zar ne, mogle su se formirati i za izvršavanje borbenih, vojnih zadataka, ali i za izvršavanje čisto policijskih zadataka, u smislu, postojanja nekih većih nereda, ili incidentnih situacija, talačkih kriza ili slično. To je točno, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, točno je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio Tajništvo da nam pokaže dokument dokazni predmet Odbrane broj D1089.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Ovaj dokument koji ćemo sada vidjeti je dokument iz kolovoza mjeseca 1992. godine, a predstavlja zapravo prijedlog tadašnjeg načelnika odjela specijalne policije, gospodina Markača, koji je upućen pomoćniku ministra, gospodinu Jošku Moriću, i kasnije ćemo, na drugoj stranici dokumenta, vidjeti da je pomoćnik ministra Joško Morić odobrio taj prijedlog, jednako da je sa njim bio suglasan i zamjenik ministra gospodin Željko Tomljenović. Riječ je o prijedlogu utemeljenja akcije *Poskok*, na području Velebita. Vi ste upoznati sa akcijom *Poskok*, koju je policija, specijalna policija, provodila na području planine Velebit, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Jesam, upoznat sam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Točno je, zar ne, da je zapravo ideja čitave ovo akcije bila da se spriječi ptdor neprijateljskih snaga preko planine Velebit, na podnožje planine na morskoj strani, i prijesecanje komunikacije i na taj način, zapravo, prijesecanje teritorije Republike Hrvatske, južnog i sjevernog djela, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Točno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: U ovom dokumentu general Markač, zapravo, predlaže koji bi to bili zadaci jedinica specijalne policije u takvoj akciji. Pa, pogledajte točku 3, pronalazak diverzantsko-terorističkih grupa, njihovo uhićenje, razoružanje, privođenje ili uništenje. Točka 4, pronalazak, definiranje, obeležavanje i u saradnji sa inženjerima Hrvatske vojske, demontiranje i uništavanje minsko-eksplozivnih sredstava. Nasljedećoj stranici, točka 5 i 6, govori o tome da se u radu specijalne policije treba obaviti otkrivanje svih vrsta naoružanja i streljiva koje bi bilo sakriveno u različitim skrovištima i bazama unutar područja Velebita, kao i pronalazak neotkrivenih ljudskih leševa, grobova. Gospodine Turkalj, ovo su, zapravo, zadaci specijalne policije koje je specijalna policija izvršavala prilikom pretrage i čišćenja terena, prema vašem iskustvu i znanju, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Radi se o istim zadacima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: ovi su zadaci definirani pozivom na činjenicu da su pripadnici specijalne policije imali posebna specijalistička znanja. Tz primjerice mislim na specijaliste, ronioce, alpiniste, specijaliste speleologe, specijaliste u pirotehnici, i slično. Točno je, zar ne, da su pripadnici specijalne policije prolazili posebnu obuku u tim znanjima, i specijalizirali se za određena područja?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Svaka jedinica imala je organizirane specijalističke grupe, vi ste ih naveli o kojima se radi, i oni su provodili svoju redovnu obuku tokom redovnog rada u svojim bazama, upravo po ovim specijalističkim pitanjima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: I sukladno tim posebnim znanjima, da ih tako nazovem, i obuci pripadnika specijalne policije, oni su i korišteni u točno definirane posebne svrhe, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Gopsodine Turkalj, ja ću sada promeniti temu, a pritom se isptičavam što neću ići jednim redosledom koji sam unapred zamislio, ali naprosto se radi o jednom mojem previdu, pa bih želio ponovno se vratiti na taj dio. Sjetićete se kada smo razgovarali o upotrebi topništva, da sam vam pokazao zapovjed načelnika Glavnog stožera, o angažiranju specijalnih jedinica policije u akciji *Oluja*. A to je bila zapovjed koja je sada uvedena kao dokazni predmet Obrane broj D1205, koja je na znanje upućena brigadiru Ademiju u operativnoj grupi Sjever. I sjećate se da je na toj zapovjedi brigadir Rajko Rakić dopisao jednu primedbu da treba prostor ojačati topništvom. Ja bih vas sad zamolio da pogledate dokazni predmet Obrane broj D1094. Nakon što je, dakle, brigadir Rakić stavio svoju primedbu na zapovjed dostavljenu na znanje o upotrebi topništva, to je bilo 29. srpnja 1995. godine, načelnik glavnog stožera, gospodin Červenko, reagirao je zapovjedi od 30. srpnja, dakle, dan kasnije ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ovo nije dokument. Ja bih molio dokazni predmet Obrane broj D1094 (u transkriptu piše D1049). To je broj 2162 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Da, izgleda da imamo malih tehničkih problema, no možda možemo i bez tog dokumenta. E, tu je. Skrećem pažnju na točku 4. Dakle, u ovoj zapovjedi generala Červenka, koja sljedi odmah drugi dan nakon primjedbe koju je brigadir Rakić dao o upotrebi topništva, general Červenko zapovjeda da će se snagama koje djeluju na padinama Velebita, osigurati posebna topnička skupina koja će pružiti topničku potporu tim snagama, referirajući očigledno na snage HV-a, i snagama MUP-a. Jedno pitanje u vezio ovoga, gospodine Turkalj. Točno je, zar ne, da je, zapravo, jedino načelnik glavnog stožera bio ovlašten zapovjediti potporu topništva, pa je onda ta zapovjed kasnije operativno provedena na nivou zbornih područja, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Iz ove zapovjedi vidljivo je da je on zapovjedio zbornim područjima o djelu realizacije, odnosno ... o djelu realizacije koje treba napraviti po pitanju topništva.

ADVOKAT MIKULIČIĆ - PITANJE: Hvala vam. Gospodine Turkalj, ja sam na kraju svojeg ispitivanja, i za kraj bih vam želio postaviti još samo koje pitanje. Govorili smo o tome da se je 25. kolovoza, odnosno, 26. kolovoza, dogodio incident u selu Grubori , i u prostoru sela Ramljane, gdje su neke kuće spaljene, a u selu Grubori neke osobe ubijene. Govorili smo o tome, da je u tom smislu, bilo dosta spornih činjenica. Vi ste nam to pokušali objasniti, kao i neki drugi svjedoci koji su ovdje bili. U vezi toga, moje je pitanje: Jeste li ikada vi, ili netko koga vi poznajete, dobili od viših struktura, unutar policijem, ili državnih vlasti općenito, bilo kakvu uput, pismenu ili usmenu, da se ti događaji zataškaju? Da se ti događaji ne istraže? Da se prikriju eventualno činjenice u vezi incidenta u Gruborima, odnosno Ramljana. Da li vam je takvo što poznato?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Vezano za ovo vaše pitanje, ja ću pokušati odgovoriti vrlo jednostavno. Ne znam i nisam dobio, nit ja, a nisam čuo ni da je bilo ko od mojih kolega dobio bilo kakvu uputu, ili zapovjed, vezano da se zataška bilo kakav događaj koji se dogodio tih dana. Hvala vam, gospodine Turkalj, na vašim odgovorima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja ću ovim završiti moje ispitivanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Mikuličiću. Ko je sledeći u nizu, gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Turkalj, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kay. Gospodin Kay je advokat gospodina Čermaka.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KAY

ADVOKAT KAY - PITANJE: Gospodine Turkalj, gde ste bili kada ste prvi put čuli da je došlo do incidenta u dolini Plavno u Gruborima, 25. avgusta 1995. godine?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja se ispričavam, nisam dobio prijevod.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ponoviću pitanje. Gde ste bili kada ste prvi put čuli ... Počecu opet jer smo možda promenili kanale. Ne znam. Gde ste bili kada ste prvi put čuli da je 25. avgusta, u Gruborima, u dolini Plavno, došlo do incidenta i da su ljudi poginuli?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Kao što vam je već poznato, i u svom iskazu, ja sam rekao da nisam prisutan bio tih dana na tom području, i mislim da se radilo tek 27. da sam bio pozvan da dođem na to područje. Tada sam prvi put dobio informaciju da se, da je uopće bio događaj na tom, u tom području.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, 25. avgusta, gde ste bilo tog dana?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: 25. kolovoza ja sam radio u Zagrebu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I niste ništa čuli o incidentu u Gruborima dok ste bili u Zagrebu, tog dana; da li je to tačno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tako je. Ništa nisam čuo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledećeg dana, 26. avgusta, da li ste i dalje bili u Zagrebu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, bio sam u Zagrebu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste tog dana čuli nešto o incidentu koji se dešavao u Gruborima, u dolini Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nisam čuo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Onda nastavljamo dalje, 27. avgusta, koje doba dana je bilo kada ste čuli da se desilo nešto 25. avgusta?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne mogu reći tačno vrijeme, ali radi se o prijepodnevnom vremenu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A gde ste se tačno nalazili kada ste čuli tu informaciju pre podne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Bio sam na području tog mjesta Plavno, i na području mjesta Grubori.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A zašto ste otišli u Grubore u području Plavno 27. avgusta? Šta je uzrokovalo da idete tamo tog dana?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam u svom iskazu već rekao da me je nazvao gospodin Sačić da dođem u mjesto Plavno, jer ima tamo ... gdje su bile određene aktivnosti.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, 27. avgusta, kada vas je pozvao gospodin Sačić, gde ste se nalazili kada ste primili taj poziv?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nalazio sam se u Zagrebu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Na kom konkretnom mestu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa mogao sam biti kod kuće.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A kako je on komunicirao sa vama dok ste bili u Zagrebu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja mislim da je bilo telefonskim putem.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, napustili ste Zagreb, i gde ste otišli iz Zagreba?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Otišao sam do područja Gračaca i dalje za ... prijema mjestu Plavno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A u Gračacu, gde ste tačno otišli?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam se u Gračacu samo susreo sa gospodinom Čelićem i Balunovićem. Nisam nigdje konkretno išao u mjestu Gračac. Samo smo se našli u Gračacu i nastavili dalje put.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste sami putovali iz Zagreba za Gračac?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A na kom mestu ste se našli sa gospodinom Čelićem i gospodinom Balunovićem u Gračacu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne znam tačno gdje smo se sreli. U mjestu Gračac smo se sreli.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, da li je to bilo na ulici, u kafiću, ili u kancelariji?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Sreli smo se ispred, ja mislim da se radilo ispred objekta gdje je bio stožer specijalne policije. Ali ne mogu potvrditi tačno gdje smo se sreli. Mislim da se radilo upravo o tom mjestu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste nekada ranije bili u toj zgradi u Gračacu, pre 27. avgusta?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja vjerujem da sam bio.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ako ponovo razmislimo o vremenu, i nađemo se tamo pred zgradom specijalne policije, da li možete opet da razmislite i da se setite u koje doba dana ste se sreli sa gospodinom Čelićem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Što se toga tiče, mi smo se sreli u jutarnjim satima. Možda negde oko 7.00 ili 8. 00 sati, otprilike.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste se sreli sa gospodinom Sačićem kada ste bili u Gračacu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne sjećam se. Ne, nisam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Sačićem kada ste bili u Gračacu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nisam se sreo sa gospodinom Sačićem u Gračacu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Koliko ste vremena proveli u Gračacu, nakon susreta sa gospodinom Čelićem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nismo se zadržavali u Gračacu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Iz Gračaca, gde ste posle išli?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nakon Gračaca otišli smo na područje mjesta Plavno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A koliko vremena vam je bilo potrebno da iz Gračaca stignete u područje Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa teško je točno rijeći, ali negde oko sat i pol, možda dva sata.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A kada kažete „ u područje Plavno,“ da li mislite na selo Grubori?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. Mislim baš na područje mjesta Plavnog, to je bilo negdje ispod sela Grubori.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ako biste opet razmislili, u koje doba dana, ako možete da nam kažete, ste stigli u selo Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Meni je teško reći, ovaj, točno vrijeme. Ali, možda se radi oko 10.00 sati. Ne znam, ne mogu točno reći vrijeme, precizirati.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A da li ste sami putovali iz Gračaca u Plavno, ili ste išli sa nekim?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam putovao sam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li su gospodin Čelić i gospodin Balunović takođe u to vreme krenuli u Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Oni su imali drugo vozilo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li vam je gospodin Čelić rekao zašto idete za Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Gospodin Čelić mi to nije rekao. Ja sam vam već pomenuo da je gospodin Sačić rekao da trebam doći u mjesto Plavno, da je bio određeni događaj na tom području.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, prođimo kroz ovo korak po korak, da li vam je gospodin Sačić opisao taj konkretni događaj, šta se dogodilo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nije mi opisao ništa konkretno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Šta vam je onda opisao, ako vam nije opisao ništa konkretno? Šta vam je rekao šta vam je misija, i koji je razlog odlaska u Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nije mi spomenuo nikakv konkretan zadatak. Niti je dat bilo kakav konkretan zadatak. Ja sam već rekao, nazvao me je, i rekao da trebam doći na to područje. Ja samo upravo to učinio. A razlog je bio, navodno, jer je bio određeni događaj na tom području.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Kada to razmotrimo, zašto ste onda prvo išli u Gračac, a niste vozili direktno u Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Iz jednostavnog razloga, nisam znao gdje se nalazi mjesto Plavno, niti to područje. Nikad nisam bio tu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, kada ste otišli u Gračac, da li je gospodin Čelić očekivao da vi dođete u Gračac?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam gospodinu Čeliću rekao da dođe u Gračac da bi posle mogli otići do ovog područja, jer ja nisam znao gdje se nalazi mjesto Plavno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li je neko drugi rekao gospodinu Čeliću da bi trebalo da ode u Plavno, ili je to bila posledica vašeg zahteva?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Koliko ja znam, to je bila posljedica mog zahtjeva, da se nađemo u Gračacu, i dalje on svojim vozilom ide, ja svojim, do Plavnog, jer ja nisam znao gdje se to nalazi.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Znači, telefonirali ste mu unapred da mu kažete da stižete dole?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. On je isto krenuo iz Zagreba.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li je putovao zajedno sa vama iz Zagreba?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. Svako je imao svoje vozilo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste putovali zajedno, iako u odvojenim vozilima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nismo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate da je putovao iz Zagreba u isto vreme kada i vi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Ja sam mu rekao da ide do područja Gračaca, da bi poslje mogli zajedno otići na područje Plavnog.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Gospodin Balunović, da li je i on putovao iz Zagreba?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, on je išao zajedno sa gospodinom Čelićem.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ko je prvi stigao u Gračac? Vi ili gospodin Čelić?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Gospodin Čelić.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, on vas je čekao tamo, zar ne?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da. Ja sam rekao da smo se našli ispred objekta, on je bio sa vozilom ondje, mogao je doći možda 5 ili 10 minuta prije mene, ja to ne mogu točno rijeći.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li vam je gospodin Čelić objasnio zašto idete u Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. Ja sam zvao gospodina Čelića da ide sa mnom.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hajde da to podelimo na dva dela, dakle, kada ste pozvali gospodina Čelića, da li vam je rekao nešto o tome šta se dogodilo u Plavnu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, Ja sam već u iskazu rekao da nisam razgovarao sa gospodinom Čelićem prije toga, već kad smo došli u mjesto Plavno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ali kada ste se sreli sa gospodinom Čelićem ispred zgrade specijalne policije, da li ste razgovarali o tome zašto idete u područje Plavnog?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne. Nismo razgovarali ništa konkretno o tim pitanjima, to sam vam već rekao.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dakle, on vam nije ništa objašnjavao tog jutra 27. avgusta, zašto morate da idete u Plavno?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, tada mi nije objašnjavao. Rekao sam da smo mi razgovarali kada smo došli u mjesto Plavno, tada smo bili zajedno i tada smo razgovarali.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Samo još jedan detalj. Da li ste tog jutra pre nego što ste došli u Grubore bili u Kninu? Pre nego što ste otišli u Grubore.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Gde ste se zautavili u selu Plavno sa gospodinom Čelićem?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To ne mogu točno reći, jer ja taj kraj ne poznajem dobro. To sam bio prvi put, i posle toga više nikad nisam bio na tom području. Ali smo se zaustavili negdje, koje je bilo u blizini mjesta Grubora, ispod mjesta Grubora, negdje na cesti. Kako se konkretno zove to mjesto, ja to sad ne mogu točno reći.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I koliko ste se zadržali tamo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ni to ne mogu točno reći, koliko dugo.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Čelićem pre nego što ste kasnije otišli u Grubore, o tome šta se dogodilo u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ono što smo razgovarali, ja sam to rekao u svom iskazu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Izvinjavam se, ja želim da mi ipak odgovorite na pitanje. Verovatno ste rekli mnogo stvari u vašem iskazu, ali želim da odgovarate na moja pitanja. Ponoviću ga. Da li ste razgovarali sa gospodinom Čelićem pre nego što ste kasnije otišli u Grubore, o tome šta se dogodilo u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja se ne sjećam točno detalja razgovora, ali tada smo razgovarali koja je tu bila zadaća jedinice, razgovarali smo o ... on je objasnio otprilike područje na kojem je jedinica trebala raditi pretres terena, objasnio mi je također, to sam rekao u svom iskazu, da je on napisao izjavu, a također mi je i pojasnio da je nakon toga, nakon svoje izjave, u razgovoru sa gospodinom Sačićem, pisao dodatno izvješće vezano za okolnosti, a također mi je rekao da nije bio točno u tom mjestu, obzirom da je imao druge uadaće koje je tada obavljao. Konkretno, na drugoj starni, tako da ne zna točno što se dogodilo na tom području. Otprilike je razgovor išao u tom smjeru.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Dakle, pre nego što ste otišli u Grubore, da li ste znali da je postojala tvrdnja da je došlo do borbe između jedinica specijalne policije i terorista u tom području?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Jedino koju sam informaciju imao, upravo je to bila ta informacija, da je tu bila borba sa protivničkim snagama.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Onda ste otišli u Grubore. I koliko ste kuća u tom selu mogli da pregledate?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Mi nismo pregledavali kuće. Kada se dio ljudi, odnosno, osobe koje su se nalazile u mjestu Grubori, kada su došle na to područje, mi smo vidjeli, otprilike, cijelo to područje, ali ja nisam imao ... ja sa imao osjećaj, vidjelo se u dvije, tri kuće da je bilo moguća borba. Bilo je otisaka od naoružanja, od puščanih metaka, po zidu pojedinih kuća. Kuće nisu bile spaljene na taj način, drugi.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste razgovarali sa gospodinom Sačićem dok ste bili u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nisam ništa posebno razgovarao sa gospodinom Sačićem. Već sam rekao da je bilo tu više ljudi, konkretno ja i gospodin Sačić nismo razgovarali.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate da li je gospodin Sačić razgovarao sa gospodinom Čelićem dok ste bili u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Tada dok je bio u Gruborima, ja se na sjećam da je on razgovarao sa gospodinom Čelićem.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dok ste bili u Gruborima, da li je grupa ljudi takođe ušla u selo, a to su bili novinari, general Čermak, i još neke osobe, i ta grupa se sastojala od oko 30 ljudi?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja ne mogu potvrditi koliko je bilo osoba, kada je ta grupa ušla na to područje, ali bilo je puno osoba. I zato je teško reći ko je tu s kim razgovarao.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A koja je bila svrha vašeg fizičkog prisustva u Gruborima u to vreme?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Mislite moje osobne ili grupe?

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vaše lične.

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja nisam imao dojam da je moje prisustvo uopće važno i bitno za bilo šta. Osim, ne mogu izbjeći činjenicu da me je gospodin Sačić nazvao i rekao da trebam doći na to područje. Nikakve druge zadaće konkretne ja nisam imao.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste bili prisutni u Gruborima kada se govorilo o tome da je došlo do borbe u tom ... 25. avgusta, između specijalne policije i terorističkih snaga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam bio prisutan u mjestu Grubori u ovoj drupi koju ste vi spomenuli. Nikakvih tu konkretnih razgovora nije bilo. Ali je svako ko je bio vezan, u toj grupi, ko je s kim razgovarao, ko je bio prisutan, vjerovatno su se izmjenjali određeni komentari.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste čuli neki komentar da je specijalna policija učestvovala u borbenoj akciji protiv srpskih terorističkih snaga?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, takve opaske su bile.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Gde ste bili i s obzirom na ono šta ste videli, da li je izgledalo kao, po vama, da to može da bude objašnjenje onoga što se dogodilo u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam već to i rekao, koliko sam ja mogao procijeniti, moglo ... i cijeli izgled tog područja kako je izgledao, moglo se procijeniti da se tu dogodila borba.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vi ste pripadnik specijalne policije. Da li možete da navedete druge vrste pripadnika, ako ih je bilo, osim specijale policije, koji su bili u Gruborima tokom vaše postete?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Dok sam ja bio u Gruborima, znam da je tamo bio gospodin Čelić i Balunović, koji su došli sa mnom. Bio je gospodin Sačić. Bilo je još pripadnika iz Hrvatske vojske. Bilo je osoba u civilu. Ne mogu točno reći ko je sve konkretno bio u mjestu Grubori.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate da li su tamo bili, ili nisu bili, pripadnici redovne civilne policije u tom trenutku?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja mislim da je bilo i predstavnika policije, civilne policije. Ali ne sjećam se ko su bili i kako se zovu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Koliko vremena ste proveli u Gruborima tokom te posete?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: To je bilo rekativno kratko vrijeme, možda 15, 20 minuta. Ne mogu ni to točno rijeći.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Iz Grubora, gde ste onda otišli? Gde se nalazilo sledeće mesto u koje ste otišli?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Iz Grubora samo se spustili niže, na to područje Plavnoga, i tu smo se zadržali možda još neko kraće vrijeme, kao cijela grupa.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A gde ste onda išli nakon tog mesta?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Nakon toga smo otišli u Knin.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A sa kim ste putovali?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja sam išao u svom vozilu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste pre toga bili u Kninu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Kada ste otišli u Kninu, na koje mesto u Knin ste otišli?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa ja mislim da se radilo o objektu gdje je bila Hrvatska vojska, ili, da li je to bilo ... Ne znam kako se zvao konkretno taj objekat, da li je to bilo zapovjedništvo, ili objekat gdje je bila Hrvatska vojska.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li možete da se setite u koje doba dana ste stigli tamo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa to je bilo vrijeme prije ručka nešto. Možda negdje oko 12.00 sati. Ne mogu reći točno vrijeme, ali negdje oko podneva.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste tada i na tom mestu popili kafu?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Da, jesmo, popili smo kavu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A da li je bilo uopštenog razgovora među ljudima u to vreme i na tom mestu o tome šta se dogodilo u Gruborima?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Na tom mjestu gdje se nalazila ta grupa ljudi u prostoriji, razgovaralo se inače o općenitim pitanjima života i rada na području Knina i okolice. Spomenuo se i događaj Gruborima, naravno, na način da, stvarno, sve izgleda kao da je tu bila borba, ali razgovaralo se i o općenitim pitanjima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li je u to vreme gospodin Sačić dao izjavu, da je došlo do borbe između specijalne policije i srpske terorističke grupe?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Pa mislim da je gospodin Sačić to spomenuo kao, na tom odnosu, da je to spomenuo u to vrijeme ispijanja kave.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay.

ADVOKAT KAY: Imam još jedno pitanje na ovu temu, časni Sude, da ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li je gospodin Sačić izneo neku tvrdnju da je ono što se desilo u Gruborima sigurno loše prikazano, ili da je to lažna priča, ili da su ljudi zavedeni o tome šta se desilo?

SVEDOK TURKALJ – ODGOVOR: Ja bih vas molio da ponovite pitanje, nisam najbolje shvatio vaše pitanje.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, uz dopuštenje Suda, ja ću nastaviti sutra moje ispitivanje, jer imam još nekoliko stvari, a vidim koliko je sati.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Kay. Gospodine Turkalj, dajem vam ista uputstva kao i ranije, a to je, da ne treba ni sa kim da pričate o vašem svedočenju, bilo o onom koje ste dali ili koje ćete tek dati, i hteli bismo da vas vidimo opet sutra ujutru u 9.00 časova. Završavamo za danas, i nastavljamo sutra, 16. decembra, u 9.00 časova ujutro, u istoj sudnici broj 1.

Sednica je završena u 13.48 h.

Nastavlja se u utorak, 16. decembra 2008, u 9:00 h.

